

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

ŠTEV. (No.) 5.

CHICAGO, ILL., TOREK, 18. JANUARJA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

POLITIČNI PREGLED.

BIVŠI NEMŠKI KAJZER V ZAROTI.

Najstarejši sin kajzerjeve rodbine imel nalogo, da popelje njim naklonjeno armado v Berlin.

Holandska vlada dobila v roke važne dokumente.

Vlada odredila, da mora ex-kajzer zapustiti Holandsko.

Paris, 17. jan.—Pariški "Le Matin" je dobil sledeče poročilo: Holandska vlada je danes obvestila vse člane ex-kajzerjeve rodbine, da želi, naj čimprej mogoče zapuste holandsko zemljo. Holandska vlada je dobila zelo važne dokumente, ki odkrivajo, da so Hohenzollernci, ki so se zatekli v zavetje na Holandsko, kovali strašno zaroto, s čimur izgubljajo vso pravico do nadaljnega bivanja v Holandski. Nemški princ je bil baje določen, da vodi njim naklonjene čete v Berlin, ter da tam zopet vpostavi nazaj na nemški prestol Hohenzollernce.

Razni zasledovalci nemške rodbine so pazili noč in dan na vsako kretnjo, ki jo je kedaj kateri izmed teh nepoklicanih nemških gostov storil na Holandskem. Kot pripovedujejo sedaj ti tajni opazovalci, je baje bivši nemški prestolonaslednik vsak mesec odšel v Amsterdam v neki Hotel pod imenom "Oude Graif" in tam se je baje sestajal z mnogimi, ki so prihajali iz Nemčije. Od teh oseb je baje dobival vsa tajna poročila o pravem političnem stanju v Nemčiji, ter so tudi kovali neko zaroto da bi dovedli z njo Hohenzollernce nazaj na nemški prestol.

Odposlančeva nezgoda je stvar odkrila.

Kakor poročajo, je celo stvar odkrila nezgoda odposlanca, ki je z nekimi posebnimi naročili in dokumenti hitel v avtomobilu proti nemški meji iz Holandske. Avtomobil se je pokvaril in cela stvar se je izkazila. Na mesto so dospeli holandski vladni obmejni uradniki in odposlanca natančno preiskali. Pri njem so baje našli nešteto listin, ki javno in odkrito dokazujejo, kaj so nameravali Hohenzollernci vprizoriti v kratkem času.

Kakor hitro se je povrnil ta odposlanec nazaj v Hotel Oude Graif, se je zopet sestajal z njim nemški prestolonaslednik. Tudi tu so izvedli natančno preiskavo in zopet našli več dokazov o namerah Hohenzollerncev.

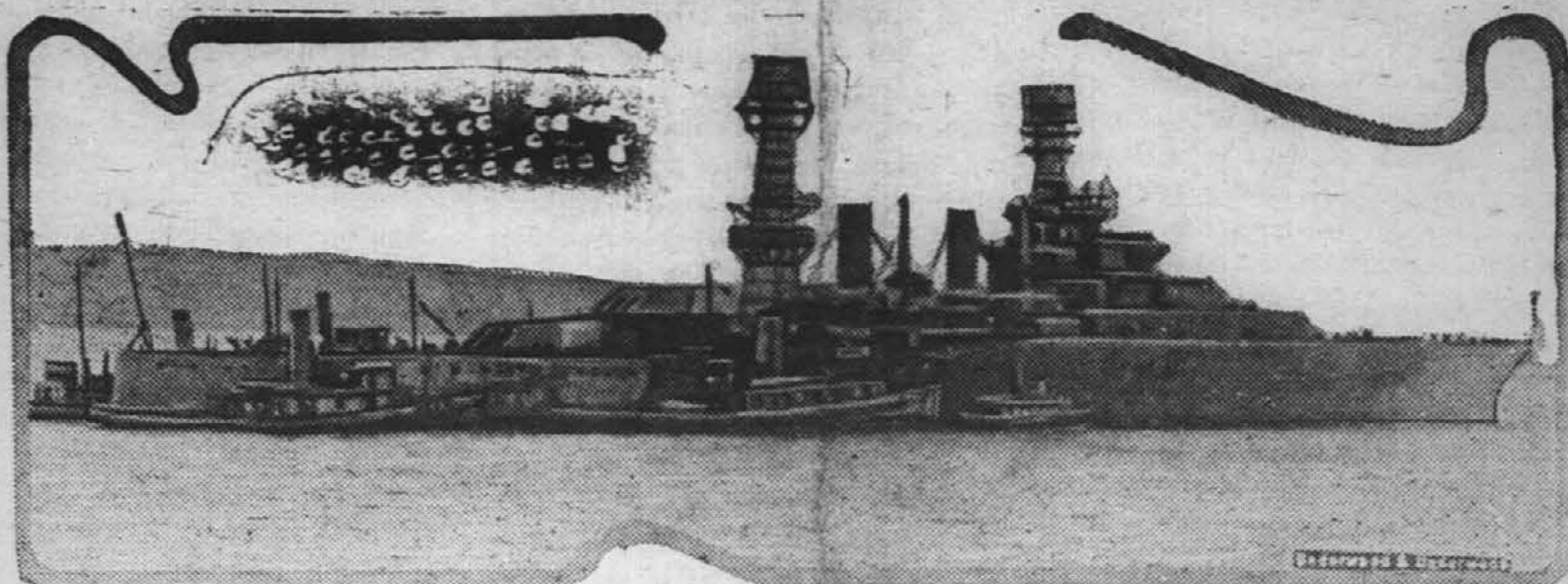
PRUSKI ROJALISTI NA DELU.

London, 17. januarja.—V Berlinu so te dni formirali novo rojalistično stranko, koje namen še ni znan svetu. Vsi pristaši baje delujejo z mrzlično hitrostjo za svoje ideale. Tudi namigavajo za združitve vseh političnih strank v Nemčiji. Vse to kaže, da zarota Hohenzollerncev na Holandskem je morala biti v ozkem stiku z domačimi nemškimi političnim gibanjem.

VOLNENI TRUST JE ZNIŽAL DELAVCEM PLAČE.

American Woolen Company je sedaj, ko je že par mesecev stradala delavce, ker jim ni dala dela, zmanjšala delavske plače za 22½%, dasi ravno je pred kratkim razdelila šest milijonov dobička med svoje delničarje. Pravi, da je zato znižala plače, ker industrija nazaduje.

Velikanska nova bojna ladja "CALIFORNIA".

Sedem vlačilnih parnikov je moralo vleči novo superdrenotko 30 milj daleč iz ladjedelnice Mare Island v pristopišče Hunter's Point, San Francisco, kjer so ji instalirali vijak.

ZDRUŽENE DRŽAVE ZVEČALE SVOJO ARMADO NA 175.000 MOŽ.

Nič se jim ne zdi škoda, metati denar za vojaštvo.

Washington, 17. jan.—Senat je danes zavrgel pred kratkim sprejeto resolucijo senatorja New-a (rep. Ind.), da bi se vojaštvo omejilo na 150.000 mož in je sprejel prvotno resolucijo, ki dovoljuje 175.000 mož, kakor jih zahteva vojni urad.

Neposredno nato je sprejela hiša z 285 glasovi proti 4 resolucijo poslanca Kahn-a (rep. Cal.), ki zahteva, da mora vojni sekretar takoj prekriti nabiranje vojakov, kakor hitro se bo doseglo to število, to je 175.000 mož.

BOJ ZA DELAVSKE KORISTI.

Ravnokar gre za osebo, ki naj bo v novem Hardingovem kabinetu tajnik delavskega departamenta. Da vlada hud boj med zastopniki kapitalizma in med zastopniki delavstva, se razvidi iz malih poročil, ki so jih mogli vjeti iz zaprtih vrat, kjer se vodi ta boj. Kapitalizem dela na vse kriplje, da spravi v ta departament moze, ki je za "open shop", to je proti delavskim unijam. Delavstvo pa nasprotno zahteva odločno, da zasede to mesto mož, ki je odločen pristaš delavskih unij. Hardingov kandidat za to mesto je Herbert Hoover, znani egiptovski Jozef evropski. Ta mož je jako simpatičen tudi kapitalistom, dasi ni popolnoma njihov človek. Amerikanska delavska federacija je povabila tega moža na svojo sejo, da bi se pred njimi izjavil, kakšno je njegovo stališče glede najvažnejših delavskih zahtev, med drugimi seveda glede "open shop". Hoover se pa boji, da bo doba prihodnjih štirih let doba hudega boja med delavskimi unijami in lastniki tovarnen. Unije ne smejo in ne morejo popustiti, kapitalisti se pa nočejo vdati. Zato se Harding trudi, da bi dobil moža, ki bi bil nevtralen, ki bi pa imel dovolj energije, pa tudi dovolj inicijative, da bi spravil delavske in kapitalistovske koristi potom kompromisov v soglasje. Takega moža je pa težko dobiti. Večinoma je vsak politik na eni ali na drugi strani. Delavstvo se posebno boji, da bi prišel kak mož na to mesto, ki bi bil ozkočen, ki bi ne hotel poznati delavskih koristi. Sicer se delavstvo ne boji boja, vendar se ga pa raje ogne, ako se le da.

Iz tega lahko sklepamo, da so velika delavska vprašanja prav kar pred nami in da mora delavstvo biti pripravljeno na skrajni boj za svoje pravice.

Naš list bo pazno zasledoval ta boj in vestno poročal o njem.

MESTO BEOGRAD — ODLIKOVANO.

Washington, 18. jan.—Iz Beograda poročajo, da je predsednik francoske republike podelil mestu Beograd križec častne legije. Njegova izjava se glasi: "Mesto Beograd je bilo eno prvih in največjih žrtv svetovne vojne. Bilo je bombardirano in zasedeno od sovražnikov, vendar je izkazalo brezmejno junaštvo. To mesto je veličasten simbol odpora, potem pa tudi zmage junaškega naroda, ki mu ni bilo odločno, da bi poginil".

To izjavo bo svečano razglasil v Beogradu general Franchet d'Esperey, bivši vrhovni poveljnik za velniških čet na Balkanu.

GENERAL—ČEVĽJAR.

Nekdanji ruski general Melnikov ima v Belgradu čevljarsko obrt. Za revolucije so ga boljševiki vrgli v ječo, v kateri je presedel celo leto. Da bi mogel svojo družino preživeti, se je učil čevljarstva. Ali boljševiki so mu prepovedali izvrševati to rokodelstvo pod pretvezo, "da kakor buržuazec pripravlja proletarce ob kruh". Obenem so mu pobrali vse čevljarsko orodje, nakar je pobegnil v Belgrad. Potoma je izgubil svojo družino, o kateri še danes ničesar ne ve. V Belgrad je pribežal čez Carigrad in Solun. Izprva je delal kakor pomočnik, kasneje pa kakor mojster. Danes je zaposlen pri njem kakor pomočnik neki vseučiliški slušatelj, ki se je tudi izučil za čevljarja. — V bolniško blagajno v Gradcu je bil priglasi nekdanji avstrijski general, ki je vstopil pri strugarskem mojstru kakor učenec. — Nekdanji plzenski divizijski poveljnik Wurm, ki je bil med vojsko odlikovan s križem Marije Terezije, je nameščen kakor urednik v Rothschildovih zavodih.

NEMIRI V UKRAJINI.

London, 17. jan.—Poročila iz Rige naznanjajo, da so izbruhnili resni nemiri med kmečkim prebivalstvom v Podoliji in Ukrajini. Celotvar vodi neki polkovnik Pitjunik. Sovjeti so v teh pokrajinah v resnih skrbih vsled naraščajočih nemirov in uporov.

Pojavljajo se znamenja, da se ruski narod želi otesti boljševiškega jarma.

Domači varilci piva v škripcih.

Po najnovejših določbah ne sme nihče doma variti piva, ki bi imelo več kakor 1% alkohola.

VAŽNO.

Vsem cenjenim naročnikom in čitateljem naših listov naznanjamo, da od 1. januarja 1921 naprej stane list "Edinost" za celo leto \$3.00
za pol leta \$1.50
za četrt leta \$1.00

To so cene, ki naj jih vsi naši naročniki vpoštevajo in se po njih tudi ravnajo, kadar nam pošljajo svojo naročnino.

Istotako velja to naznanilo za vse naše zastopnike in zastopnice.

Po 1. januarju smo vknjižili vsem naročnikom naročnino po novem določilu za naš list "Edinost". List "Edinost" izhaja sedaj po dvakrat na teden, torej je samo ob sebi umevno, da ga ne moremo dati za isto ceno kot smo ga dajali prej, ko je izhajal le vsak drugi teden po dvakrat. Zatorej bodo imeli nekateri, ki so nam po novem letu poslali naročnino, poleg svojega naslova za znamovan datum za par mesecev manj, kakor si to morda predstavljajo po starem določilu.

Toliko v pojasnilo vsem cenjenim naročnikom in naročnicam lista "Edinosti".

IZ KATOLIŠKEGA SVETA.

VELIKI ČAS KATOLIŠKIH MOŽ.

V nedeljo, 9. jan., je bila velika slavnost v chikaški katedrali. Nad 6000 mož, članov društev najsvetejšega imena, se je zbralo na letno konvencijo. Nadškof iz Št. Pavla je imel krasen govor, ki bomo o njem poročali o priliki. Tudi slovenski člani tega društva so se udeležili konvencije v častnem številu. Naši možje Sv. Štefana so šli skupno v katedralo pod vodstvom Rev. Fathra dr. Hug. Bren OFM. Iz Joliet je Father Plevnik pripeljal trinajst delegatov, kar je gotovo jako lepo število ze daljavo, katero so prišli.

Tako se vidi, da se med našim narodom ideja društva Najsv. Imena širi, kar je jako veselo znamenje in kar z največjim veseljem pozdravljamo. Komaj kakih pet let je, od kar so naši listi začeli z agitacijo za ta društva. Sedaj jih imamo že prav lepo število.

Slovenske našelbini, ki še nimate tega društva, ali boste res najzadnje v tem velikem gibanju? Na noge!

Veliki čas odločilne bitke med močmi nereda, upora, krutega pobiranja vseh, ki ne soglašajo z napačnimi idejami nekaterih prekucuhov, in med močmi reda, avtoritete in bratovske ljubezni se bliža. Katoliški možje med delavstvom imajo velikansko nalogo. Na eni strani morajo braniti svoje delavske koristi pred kapitalizmom, na drugi strani pa pred črnimi silami v lastnih vrstah. Le ako strogo krščanska ideja prešine zopet vse ljudske sloje, le ako vsi sprejmo zopet ljubezen do bližnjega, ako se vsi postavijo na stališče pravičnosti, je mogoče urediti vsa ta zamotana vprašanja, je mogoče spraviti svetovni nered zopet v pravi red in mir. Društva Holy Name imajo ta veliki cilj pred seboj. Slovenski katoliški delavci, v te vrste!

NAŠIM ZASTOPNIKOM.

Ako je kateremu izmed cenjenih gg. zastopnikov ostalo kaj Ave Maria—koledarjev, prosimo, naj nam jih nemudoma pošlje nazaj, ker dobivamo vsak dan nova naročila, koledarja pa nimamo nobenega več.

NAJCENEJE IN NAJHITREJE

— pošiljamo denar v Jugoslavijo.

— po cenah istega dne,

— ko nam denar prinesete.

Današnje cene so:

300 kron	\$ 2.35
400 "	 3.10
500 "	 3.85
600 "	 4.61
700 "	 5.37
800 "	 6.08
900 "	 6.79
1000 "	 7.50
5000 "	 37.25
10000 "	 74.00

Vsa pisma naslavlajte na:

EDINOST,

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Prejeli smo knjige DRUŽBE SV. MOHORJA

za leto
1921.

Kdor jih želi prejeti, naj se takoj zglaš, dokler jih je še kaj v zalogi.

CENA \$2.20.

IZ SLOVENSKEGA NASELJA.

Pittsburg, Pa. — Tukajšnje društvo Najsv. Imena bo imelo 29. t. m. skupno sv. spoved in 30. t. m. zjutraj pri osmi maši skupno sv. obhajilo. Pričakujemo, da bodo vsi člani storiili svojo dolžnost, nele, da bodo prejeli sv. zakramente, temveč da se bodo udeležili tudi shoda popoldne. Zakaj je bilo pa sprva toliko gorečnosti? Kam je vse to zginilo? Ali se morda bojite rdečih kopriv? Te so pozeble, če tudi letos ni tako huda zima, kot je bila lani. Rdečkarje je strah, ker so toliko pripomogli, da se je naš narod prodajal tukaj in v Jugoslaviji kakor “hukster” krompir. Njihov milijondolarski fond je največ pripomogel, da je Italijan toliko zemlje pograbil. Le naj še enkrat pridejo na dan, zdaj mogoče z biljondolarskim fondom, bodo videli, koliko takih revčkov bodo zdaj dobili, da se jim bodo vsedli na limanice in koliko liberty bondov bodo zdaj dobili! Newyorški in chicaški koritarji se pritožujejo, da srbski konzul Slovenca ne mara niti za pometača v svojem uradu. Kdo je pa tega kriv? Jaz srbskemu konzulu prav nič ne zamerim. Kdo bo pa jemal izdajice v urad? Kakor so prodajali svojo rodno zemljo, tako bi tudi drugo. Izdajalcu še Turek ne zaupa. Tužna zemlja slovenska, ki je rodila toliko izdajic! Upamo, da se bodo rodili moške, ki bodo pošteno obračunali z njimi.

S pozdravom

John Golobc.

So. Chicago, Ill. — Tri leta stari deček Jozef Hafner je po nesreči zvrnil nase krop in se tako poparil, da je revček vsled opeklin umrl.

Nadalje je umrla istotam dne 23. dec. Neža Kovačič.

Poročila sta se v cerkvi sv. Jurja Martin Slobodnik in Marija Mantel.

Chicago, Ill. — Cerkveno pevsko društvo je imelo zadnjo nedeljo svoj zabavni večer. Udeležba ni bila ravno posebno številna, ker se niso odzvali vsi, ki so bili povabljeni, marveč samo pevci. To pa ni imelo hujših posledic, kakor da nam je precej pripravljenih jedi ostalo, zabavali smo se pa tako veselo in pri srčno, da bi si človek nikoli ne mislil. Za svojo osebo lahko rečem, da že dolgo časa nisem imel tako prijetnega dneva, kakor je bila ravna zadnja nedelja. Naša dekleta so nam pripravila okusno večerjo, za kar jim vsa čast. Pokazale so, da niso samo dobre pevke ampak tudi dobre kuharice. Taki zabavni večeri imajo ta namen, da zbližajo pevce med seboj ter jim vzbujajo samozavest in navdušenje za skupno delo. Naš zabavni večer je gotovo dosegel svoj namen. Naš preč. g. župnik so imeli daljši govor, iz katerega se je spoznalo, kako jim je na srcu naš napredek in kako se z nami vesele, ako vidijo da napredujemo. To je povsod prvi pogoj za napredek cerkvene glasbe, da se župnik sam zanima zanjo ter stori vse kar je v njegovi moči, da jo povzdigne. In pri nas imamo takega župnika. Če bomo še mi pevci storiili svoje, bo naše cerkveno petje kmalu na precej visoki stopnji. Res pravijo, da smo napredovali. Morda. Toda mi z dosedanjim napredkom niti najmanj nismo zadovoljni. Doseči hočemo in tudi bomo dosegli še vse drugačne uspehe. Če je tudi malo pevcev, da so le tisti resni in vstrajni ter hodijo redno k pevskim vajam pa bomo veliko dosegli. Govorilo so tudi Rev. Jeronim Knoblar in dr. Hugo Bren — oba v šalji vem tonu — in društveni predsednik Mr. Jenškovec. Po večerji se je razvila lepa zabava. Peli smo slovenske narodne pesmi, igrali različne domače igre, ki so vzbudile silno veliko veselja in smeja. Ko smo se razšli, smo vsi mislili samo eno: Zakaj nimamo več takih večerov!

Ivo.

Chicago, Ill. — Mrs. H. Kušar je te dni prejela pismo od svojega sina, ki služi “Uncle Sama” v Kaliforniji. Zadnji mesec je preстал operacijo, ki je bila baje zelo nevarna. Toda ljubi Bog ga je ohranil pri življenju in zdaj je že zopet precej boljši, kakor kaže njegova zadnja slika, ki jo je poslal svojim staršem. Prihodnji mesec se bo povrnil domov v krog svojih domačih. Mirko Kušar je imeniten kartonist. To je pokazal tudi s karikaturami, ki jih je narisal lansko leto za našo “Edinost”. Našem Mirkotu želimo, da bi skoraj popolnoma okreval, pozneje pa da bi za stalno ostal med nami v Chicagi!

Chicago, Ill. — Minuli teden smo doživeli dve strašni bitki v kegljaški ligi. Zmagovalci nosijo glave pokonci, vendar mi nestrpnost čakamo konca sezone, ker nas izkušnja uči, da je tisti, ki je danes največji zmagovalec, jutri lahko najbolj poražen. Kdor se poslednji smeje, se najboljši smeje, pravi pregovor. In morda se bo ravno Mladeniški klub smejal poslednji. — Bomo videli!

Izid zadnjega tedna je tale:

Tuesday, Jan. 11, 1921.			
St. Stephen's Y. M. C.			
J. Koščak	129	181	141
F. Merlak	126	160	134
J. Merlak	192	166	234
	447	507	519
Danica.			
M. Koščak	161	168	158
F. Bicek	165	169	173
A. Rovtar	181	205	165
	507	542	496
January 15, 1921.			
St. Stephens.			
J. Petrovič	144	167	
J. Beribak	143		
J. Terselich	150	146	135
F. Kosmach	159	178	181
St. George.			
A. Gregorjch	139	183	168
A. Banich	171	148	132
B. Banich	131		
F. Grill		236	164
	441	567	464

KAJ ME JE TRDNJAVA NAUČILA.

(Konec.)

Kar me je tudi zelo ganilo, ko sem bil v ječi, je bila tudi velika želja vojakov in mornarjev, s katerimi sem bil skupaj, po izobrazbi. To je bilo čudno. Po mestnih ulicah v kakem kotu, v parkih na klopih in pozneje v zaduhlih hodnikih, ječe sem videl, kako je čepelo skupaj pogosto po več vojakov, ali kmetov, ali delavcev in so iz kake knjige ali kakega časnika “puštali” novice, ali jim je pa eden med njimi, ki je slučajno znal čitati, čital. Vsi drugi so pa strmeli vanj in se čudili, da zna tako lepo čitati, obenem pa želeli, da bi tudi sami mogli biti tako srečni. Pred revolucijo je bilo v Rusiji 80 odstotkov analfabetov, to je od vsakih sto ljudi, jih 80 ni znalo ne čitati ne pisati. Toda v dveh letih revolucije pa lahko rečemo, da je bilo nasprotno, da jih izmed sto samo še 30 ni še znalo. Tako hitro so se ljudje naučili, ko se hoteli izvedeti o velikih dogodkih, ki se gode v Rusiji. To so seveda boljševiki porabili v svoje namene in zato takoj vzeli v svojo oblast vse tiskarne in tiskali samo boljševiške liste.

Boljševiška stranka v Rusiji kot politična stranka ni nikdar bila in nikdar ne bo. Boljševizem je samo dete anarhizma, oziroma starega nihilizma. Največ so boljševizmu pomagali do zmage zavezniški. Nikdar bi se boljševizem ne bil tako pokrepil in bi nikdar ne bil dosegel tolikih uspehov, ko bi zavezniški znali boljšo politiko, oziroma, ko bi hoteli bolje razumeti celo situacijo. Veliko je k temu pripomogla tudi Nemčija. Nikdar ne smemo pozabiti, da so zavezniški takoj ob začetku vojske pahnili glavno breme vojske na Rusijo. Ko se je pa začela kazati revolucija v Rusiji, sta je pa Francija in Anglija mesto da bi bili počakali, da se naravno raz-

vije, jo še pospeševali, ker sta upali iz te revolucije sebičnih dobičkov. Njim se je šlo več za denar in za “kšeft”, kakor pa za blagor ruskega ali pa tudi njihovega lastnega naroda.

V tem je pa naredila Anglija velikansko napako, da je nastopila proti “veliki Rusiji”, katere se je tako bala že dolgo. Jaz smatram prave ustanovitelje boljševizma politike, državnike v Parizu in v Londonu. Mesto da bi v tem težkem času priskočili hitro na pomoč Rusiji kot naroda, saj je bil tedaj vendar še njihov zaveznik, in mesto da bi jo branili, ko je ležala v revolucijskih bolečinah, so pa rabili proti nji ista sredstva kakor Nemci proti Ukrajini, da so skušali odtrgati od nje cele kose in jo tako še bolj oslabiliti. Tako so nastale hitro republike Latvija, Estonija, Azerbajan, Georgija i dr. Vse to so zavezniški storili, da bi na ta način dobili v svojo oblast rusko premoženje, da bi tem lažje posekali ruske gozde, izsesali ruske oljnatе vrelce, izkopali rusko rudo in izmzgali ubogo zemljo. To je seveda naravna zedinila cel ruski narod v trdno zvezo v odločen odpor, ki je bil naraven pojav, da sa je branil narod svojega uničenja. Boljševizem je vse to porabil in pridobil ljudstvo za se, da se celo njegovi največji sovražniki, stari vojskovodje pod carjem, so se mu pridružili, Trotsky in Lenin sta se pa smejala, ko so jima zavezniški, tako lepo igrali karte v njihove roke.

V Ameriki sem videl, kako se vse čudi, kako je mogoče, da vsak vojskovodja, ki nastopi proti boljševikom, tako nesrečno konča. Tako na p. se čudi vsakdo, kako je mogel Kolčak ali Denikin tako hitro in tako nesrečno končati svojo osvobodilno vojsko, ko so ju vendar vsi zavezniški tako močno podpirali. To je bilo popolnoma lahko. Denikin je imel v svoji oblasti več tednov najbogatejše ruske pokrajine z nekako trideset milijoni prebivalstva. Naenkrat pa je vse skupaj padlo in rdeča garda je zmagovala na celi črti. Čital sem v več listih, da je bil vzrok temu to, ker se je ljudstvo oklenilo boljševizma. To ni res. Bilo je tako-le:

Takoj po sklenjenem miru z Nem-

NOVO LETO-NOVI NAČRTI.

Vsak samostojen človek si ob nastopu novega leta napravi kak načrt. vsaj v mislih, katerega skuša med letom izvršiti. Tako so se nekateri naši rojaki odločili, da bodo šli v stari kraj, drugi nameravajo dobiti iz starega kraja svoje sorodnike in prijatelje, tretji bodo pomagali svojem domu s tem, da jim bodo poslali denar, četrti bodo izrabili sedanjno nizko ceno jugoslovanske kroge in naložili svoj denar v kak varen starokrajski denarni zavod, peti bodo kupili kako posestvo itd.

Ti vsi bodo rabili pomoč ene ali druge tvrdke pri izvršitvi svojega načrta, to je enkrat ena! Od te tvrdke pa je odvisno, kako bo vsak posameznik postrežen, — dobro ali slabo.

Na tisoče rojakov se je že obrnilo na našo tvrdko za pomoč v enakih slučajih in ta tvrdka je izvršila poverjeno ji nalogo v njih zadovoljstvo, ako je bilo to sploh mogoče, o čemer pričajo številna priznavalna pisma in javne zahvale in to celo od rojakov, o katerih se ne more reči, da ne vedo, kaj so pisali. Toraj,

ako ste namenjeni potovati v stari kraj, ako želite dobiti svojce iz starega kraja, ako hočete poslati denar v stari kraj na kako banko ali drugam, ako rabite kako notarsko listino ali kaj drugega v zvezi s stari krajem, tedaj je v Vašo korist da se obrnete na tvrdko: **ZAKRAJŠKE & ČEŠARKE**, 70 Ninth Ave. — New York City.

čijo” so začeli boljševiki izvanredno hitro izgubljati tla pod nogami v ruskem narodu. Vzrok je bil ta, ker so res preje kmetom obljubili zemljo in jih navdušili, da si naj jo uzamejo, če treba tudi s silo in naj sami postanejo lastniki te zemlje. Toda naenkrat se je pa izvedelo, da imajo boljševiki v svojem programu komunizem, to je, da nihče ne sme biti lastnik kakega koščeka zemlje, da je vse državna last. Seveda se je ljudstvo takoj uprlo. Tako je postala situacija za boljševika skrajno kritična. Celi regimenti so jih začeli zapuščati, občine so zapirale boljševiške komisarije in rdečo gardo in so se pridruževale protiboljševiški armadi. To je porabil general Denekin. Njemu ni niti ene vasi pridobilo orožje, temveč samo vspešna propaganda. On je namreč razglasil: “Vsak kmet bo dobil svojo zemljo in bo za se lahko ohranil kar pridela”. Toda noben teh generalov ni izpeljal svojega programa. Ko bila ta dva generala samo toliko pametna, da bi bila najprej dala kmetom pismeno pogodbo za njih zemljo, pa bi bila ostala in zmagala. Toda nista razumela te situacije. Odgovarjala sta na te zahteve, da se bo to zgodilo, kakor hitro bo Moskva vzeta in bo tam zborovala konstituenta, kajti le konstituenta jim more to dati. Kmetje pa niso mogli pozabiti, da je bila Moskva že od nekaj trdnjava bogatašev in narodnih izkoriščevalcev, magnatov, katerim je moral on robovati. Zato je bilo zastoj vsako prigovarjanje in vsako obetanje. Iz Moskve niso ničesar pričakovali, temveč so raje zopet obrnili hrbet generalu in se zopet oprijeli boljševikov. Boljševiki so vse to dobro vedeli, in so zato kričali v narod: “Glejte zavezniški podpirajo Kolčaka, Denekina, Judniča in druge samo za to, ker hočejo bogatim pomagati nazaj, da Vam bodo vzeli zemljo! Vidite tuji gredo v deželo, da vas bodo okradli!” — Kaj je bilo lažjega kot to, da jim je narod vrjel in se obrnil od teh generalov, podpiranih od tujcev.

Rusija mora rešiti sama sebe! In to tudi bo! Vendar pa bodo te napake zaveznikov povzročile po vsej Evropi še veliko krvi in gorja. Večina ljudi smatra rusko situacijo zelo komplicirano. Jaz nočem večjati kot kak prekok, toda moje izkušnje v trdnjavi Sv. Petra in Pavla so me naučile, da poznam bolje našo preteklost in tudi, da bolje razumem nekatere možnosti v prihodnosti. Revolucijska bolezen Rusije se razvija normalno. Komunistička vlada sovjeta je samo prazen sen, ki se nikdar ne bo dal izvesti. Boljševizem v Rusiji je samo del revolucijske anarhije in se lahko deli v dve dobi: a) prva doba je bila doba propada vojske, katero dobo bi jaz imenoval dobo nemških agentov, b) drugo dobo bi jaz imenoval dobo rdeče grozote, kar je bilo sa-

mo zgodovinsko maščevanje dela naroda nad drugim delom, ki je do tedaj zakrivil marsikako krivico nad narodom. Tu so bili zlasti delavni židje. Toda med sto in petdeset milijoni pravih Rusov je pa nemogoče, da bi se mogla zabraniti tretja doba revolucije. Ta doba se je pa že začela. Tako da reakcije niso boljševiki mogli ustaviti vala patriotizma, domoljubja, ki se je pojavil v najnovejšo časa, dasi tudi vedo, da jih bo ta val prej ali sleje vrgel na suho iz ruske javnosti. Val je prevelikanski, oni so pa premajhni. Zato jim ne kaže drugače, kakor da slede toku. Kos ovijetska vlada reorganizira disciplino v novi rdeči vojski, je jasno, da si koplje s tem lastni grob.

Rusija bo imela še dolgo časa v prihodnosti veliko vojsko silo, in jo bo morala imati. Ima nekako tri milijone mož, ki so se vojaškega življenja tako navadili, da jim je postalo druga narava in so nezmogni za vsako drugo delo. Kakor je francoska revolucija rodila vojsko, katero je porabil Napoleon, da ga je vedla skozi Evropo zmagovito, tako je ruska revolucija ustvarila tako vojsko, ki bo sledila vsakemu močnemu možu, ki bi prišel, in ki jih znal navdušiti in jim obljubiti dovoljnim vseh stvari, posebno pa, ki bo Rus za Ruse. Ali bo ta vojska šla proti Carigradu, ali proti Varšavi, ali proti Japonski, je težko povedati naprej. Nekam bo šla in bo morala iti. Da bo gotovo šla tudi proti Poljski je popolnoma gotovo, kajti Poljaki so zagrešili veliko taktično napako. Takoj ko so bili zmagoviti so požgali veliko ruskih cerkva po Poljski. To je vzbudilo ruski verski čut, ki je še tako globoko v njegovi duši, da ne bo kaj takega mirno pustil. Tako je to vzbudilo posebno mržnjo med ruskimi mušiki do Poljske in najmanjšega podpihovanja je treba in ta ogenj bo postal plamen. Tako je pred kratkim vsruski patrijarh Tikhon izdal posebno pismo na ves ruski narod, v katerem pravi, da so boljševiki veliki grešniki, ker so mirno gledali tolika bogoskrunstva. V tej poslanici pa pravi tudi: “Kako dolgo boste, Rusi, pustili da Vam tuji smejo pljuvati na Vaše križe spremenili ruske cerkve v gledališča in kinematografe, toda da so pa grehi sovražnikov boljševikov še večji, ker so dopustili, da so boljševiki smeli vse to počenjati in so na Vaše ikonostase? Kako dolgo boste trpeli, da Vam smejo Poljaki požigati Vaše cerkve...” Tak klic ne bo ostal brez velikega vpliva na dušo ruskega naroda, ki je še v srcu zdrav in strogo veren.

Dasi je mogoče, da bo prišlo še kaka težava za Rusijo, da bode še morda nekoliko zapostavljena na svetu. Toda jaz vem eno, da je Rusija že rešena. Jaz vidim, da se bliža največja revolucija v zgodovini človeškega rodu svojemu srečnemu koncu — Rusija gre na dan!

JANUAR

1921

31 DNI

EMIL KISS, bankir

133 Second Ave.

New York, N. Y.

S svojo petindvajsetletno izkušnjo dajam na razpolago svojo banko vsem bratom Jugoslovenom in sicer za vse vrste poslov, kakor:

POSILJAM DENAR

na vse kraje Jugoslavije po najnižji dnevni ceni, naj si bo v kronah, dinarjih ali pa dolarjih.

PRODAJAM ŠIFKARTE

za vse linije po določeni ceni.

SPREJEMAM DENAR

na uloge in plačujem 4% obresti.

Če želite svojo družino semkaj dobiti, obrnite se samo na mojo banko, ki Vam bo dala vsa potrebna obvestila kakor tudi način, kako morete to doseči.

FRANCISKANSKI POHOTNEŽ

Pred nedavnim časom so poročali časniki, da je bil nekje v Italiji, ba- je v Kalabriji, obsojen na štiri in dvajsetletno ječo neki redovni fran- čiškani, ker je umoril svojega pred- stojnika. Umoril ga je zato, ker ga je ta kot predstojnik radi njegove- ga grešnega in pohujšljivega življe- nja v roke vzel.

Naši dični slovenski protiverski listi in njih dvorni založniki, od Sakserjevega ata doli do drekobrb- ca Konda-ta, so seveda ta slučaj z velikim zadoščenjem pograbili in di- čni uredniki so napisali dolge član- ke in krajše člančice o tem velevaž- nem dogodku. Baje so se vsi radi tega tako pohujšali, saj kakor ve Pavel Zgaga poročati, da so vsi do ušes zardeli in še malo naprej.

Baje je bil tedaj ta redovnik fran- čiškani. Mi smo šli takoj, ko smo to brali, gledat v splošni direktorij frančiškanskega reda, ga ponovno pregledali, pa nismo našli nobenega teh dveh imen. Pa ne mislite, da ga hočemo utajiti. Počakajmo, da se stvar pojasni, kdo je bil in koli- ko je na vsem resnice. Seve našim učenim žurnalistom je to preveč zmahtna hrana, da bi mogli tega počakati. Vrgli so se nanjo, kakor svinje, ki tudi ne morejo počakati, da se jim pomije v korito zlijejo.

Recimo, da je bil res frančiškani v ožjem ali širjem pomenu besede, to je ta rujav, ali ta bradat ali ta črn, frančiškani kapucin ali mino- rit — kaj potem?

Dobro katolik ve, kako ima vse take in enake slučaje presojsati. On ve, da kaj tacega ni samo mogoče, ampak se je že zgodilo in se še bo, ker kjer so ljudje z vsemi svojimi slabostmi, tam je treba biti na vse pripravljen. Tudi redovna halja, da niti bela papeška sutana nima

kake čudežne moči, ki bi dotične- mu odvzela splošno človeško greš- nost. Če hoče biti slab, je povsod in v vsakem stanu lahko slab, ka- kor tudi v vsakem lahko dober, se- ve v enem težje v drugem lažje. To, pravim, ve vsak pošten in razsoden kristjan, zato se v takih slučajih ne čudi in ne razburja, še manj mu pa pride na mar, da bi iz takih po- sameznih slučajev kar na splošno sklepali: vsi so taki, kakor to dela- jo naši verski nasprotniki. Nobeno še tako zlahtno drevo ne rodi sa- mo lepega in zdravega sadu, po- vsod je kaj gnilega in piškavega vmes. Pa kedo je tako nespame- ten, da bo radi enega ali drugega gnilega ali piškavega sadu celo zlahtno drevo, ki je dalo veliko zra- vega sadu, obsodil, da ni za druze- ga kot za v ogenj. Nihče drug kot tak, ki se je s pametjo skregal kot so se svobodomislec in podobni bratci. Pač pa bi bilo čudno, če bi malopridno drevo rodilo zlahten plemenit sad, če bi, da se izrazimo po svetopisemsko na trnju grozdje- zrastlo.

Če je resnica, da je omenjeni re- dovnik živel tako grdo in če je res- nica, da je umoril svojega predsto- jnika, tega ni storil zato, ker je bil dober in pravi redovnik, ki je prišel v samostan, da bi Bogu služil in de- lal za svojega bližnjega, temveč je moral biti kak postopač, ki je videl v redovnem stanu samo način, ka- ko priti do brezskrbnega življenja. Da, večkrat se zgodi, da potka na samostansko vrata človek, ki je za vse drugo prejši sposoben, kakor za pravo redovno življenje. Ker pred- stojniki nikomur ne vidijo v srce, se prav lahko zgodi, da jim tak človek potem s hinavščino prikrije svoje resnične namene in svojo podlo du- šo. Seveda, ko bi prošil za sprejem kak Sakser ali Konda ali Terček, bi redovni predstojniki takoj vedeli,

kaj naj store. — Če potem tak člo- vek, tak navidezen redovnik ne živi prav, je to pač nov dokaz, da more biti človek povsod slab, ako hoče biti slab, prav tako kakor je lahko povsod dober, kdor hoče biti dober. Razlika je le ta, da je v redovnem stanu več prilike za bogoljubno živ- ljenje. Taki nesrečnejši so pač ne- srečni v največ slučajih, ker se o- klenejo slabega časopisja in mu sle- de. Vzemimo nesrečni slučaj naše- ga Malija ki sedi že deveto leto v pittsburski ječi. Ko je revež stal pod vislicami, je žalosten priznal: "Ker sem bral protikatoliške liste kakor je "Glas Svobode" in dr., sem izgubil vero; in ravno vsled tega, ker sem izgubil vero, sem tako ne- srečno padel, da sem postal mori- lec. Ko bi bil ostal dober in ve- ren fant, kakoršen sem prišel iz sta-rega kraja, pa bi ne bil tako nesre- čen".

Kakor je rekel Mali, tako je pri- znal tudi nesrečni Father Schmid. Ali ni ta nazadnje, ko je spoznal svo- jo strašno nesrečno zmoto, klical v svoji nesreči: "Zakaj nisem preje sprevidel?" Takile reveži so pač žrtve protiverske gonje, ki človeka zaslepi, da ne vidi svojega žalost- nega življenja, dokler ni prepozno. In naši slabi listi, ali hvalijo dobre- ga in navdušenega duhovnika, ki vestno vsi svojo dolžnost? Ne! Preganjajo ga, sramote ga, kolikor ga največ morejo. Kaj počno na pr. proti našemu Rev. Zakrajšek? Pa zakaj? Ali zato, ker je pijanec in ga morda vidijo pijanega po sa- loonih? Ali zato, ker ne spolnuje svojih dolžnosti? Mu imajo kake druge grehe očitati? Ne! Samo svari jih, kar je njegova dolžnost, svari take reveže, ki so izgubili svo- jo vero, in žive tako življenje, ka- kor jih uče brezverci ter jim kaže kakšen bo konec! Ali ste že čitali, da bi mu mogli dokazati kako tudi najmanjšo krivdo? Samo zmerja- nje.

Nasprotno pa kako v deveta ne- besa kujeji vsakega duhovnika, ki se izneveri svojemu stanu! Kako jih kade! Hus, Luter, vsi odpadli menihi in vse odpadle nune, ali ne najdejo pri njih takoj ljubečih brat- cev?

Da! frančiškanski izgubljenec iz Kalabrije, ako je sploh kaj resnice

Društvo Sv. Cirila in Metoda šte. 18 S. D. Z. v Clevelandu, O.

V društvo se sprejemajo člani od 16, do 55. leta. Za smrtnino se lahko za- varuje za \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in za \$2000. Rojaki ne odlašajte, am- pak pristopite k društvu še danes. Na- še društvo vam nudi najlepšo priliko, da se zavarujete za slučaj nesreče.

Za vsa pojasnila se obrnite na dru- stvene uradnike.

Predsednik Rudolf Cerkvenik, pod- predsednik Jožef Zakrajšek, tajnik John Vidervol (1153 East 61st Street, Cleve- land, Ohio), zapisnikar Jos. B. Zaver- šek, blagajnik Anton Bašča; nadzorniki: Anton Strniša, Jos. Zakrajšek, Viktor Kompare.

Društveni zdravnik: Dr. J. M. Seliš- kar. Zastavonoša: John Jerman. Društvo zboraže vsako drugo nedeljo v mescu v šolski dvorani.

na celi stvari, je samo zopet en pri- staš, zopet en nesrečni revež, ki je tako živel, kakor uče in kakor rav- najo in žive naši protiverski časn- karji. Vemo za slovenskega moža, ki hoče igrati prvo ulogo med čas- snikarstvom in ki bi rad vsakega kritiziral in okrcal, sam je pa ho- tel svojo lastno ženo spraviti zdra- vo v norišnico, da bi se je znebil in bi mogel živeti z drugo. Vemo tudi druge lepe stvari o drugih čas- snikarjih, ki bi bile jako lepe ilustra- cije k njihovemu pisanju proti po- štenim duhovnikom in redovnikom, ko bi mi ne imeli vere v Boga in njegove zapovedi, med katerimi je tudi osma.

* * *

Pa še tole: En redovnik tam v divji Kalabriji je storil hudobijo. — Kalabreze poznamo vsi v Ameriki, saj se jih vse boji, ko se pobijajo kar za stavo. Vzemimo, da je ta človek bil res frančiškani. Kako kra- sno sprječevalo je to za cel franči- škanski red: 1. ker ga je predsto- jnik tako svaril, da ga je izgublj- nec moral umoriti, če je hotel nade- ljevati svoje slabo ravnanje. Kako častno sprječevalo za vzoren red in redovno disciplino! 2. Frančiška- nov je samo takozvanih Manjših Bratov, to je "la-rjavih", nekako 19 tisoč (reci in piši devetnajst tisoč), poleg kapucinov, in poleg minori- tov ki so tudi frančiškani. Toraj med nekake 50 tisoč frančiškani se je v celem stoletju našel samo en človek, ki je zasel! Samo eden je zakrivil, pa se je celi svet zavzel! Kdo se zmeni če kak socialista ali brezverec kaj takega naredi? Za- kaj ne! Ker je pač pri njih to že preveč vsakdanje.

Je toraj ta slučaj, če je resničen, sramota frančiškanskega reda? ka- toliške cerkve? Nikakor! To je samo strašanski udarec po zobeh vseh protiverskih listov in agitator-jev in fanatikov, ker kaže, da nihče ne sme živeti brezbožno kakor ti uče. Tudi redovnik ne! Ker dru- gače pride kazni, kakor je rekel sve- ti Pavel: Plačilo za greh je smrt. Dalje pa je to tudi za te liste same velikanska klofuta: češ: Ali ne vi- dite, sleparji, kam zapeljujete svoje nesrečne žrtve? Ali ne vidite, da brez vere celo v redu ni poštenja? Kaj se le z ubogimi žrtvami po dru- žinah? v človeški družbi? med sve- tom? — Ali ne vidite kakšno pre- kletstvo ste za človeštvo?

VINKO ARBANAS

CVETLIČAR IN PRODAJALEC

vsakovrstnih

CVETLIC IN ROŽ.

Izvršujem vsakovrstne pogrebne vence. Pri meni dobite najlepše šop- ke za ženitovanje in druge slavnost- ne priredbe. Priporočam se Sloven- cem, kakor tudi vsem Hrvatim in Slovanom v Chicagi in okolici. 1320 West 18th St., Chicago, Ill. Phone: Canal 4340.

Zato kličemo vspricho tega dogod- ka vsem našim protiverskim listom besede našega nesrečnega Malija, bivšega socialista in brezverca: — "Zato pod vislicami kličem vsem slovenskim svojim rojakom: Ro- jaki, rojaki, čujte glas nesrečnega reveža: proč s slabim časopisjem! Ne verjemite mu! Vrzite ta strup iz svojih hiš, da ne bo okužil tudi vas in vas storil nesrečne, kakor je mene, nesrečnega reveža! Tudi jaz sem jim verjel, pa kaj imam danes? ... Vislice ..."

Frančiškani (?) iz Kalabrije je no- vo svarilo!

HARMONIKE!

Izdelujem in popravljam vsako- vrstne harmonike, bodisi kranjske- ga ali nemškega tipa. Vsa dela iz- vršujem zanesljivo in točno, po naj- nižjih cenah.

Se priporočam rojakom širom Amerike.

Za pojasnila pišite na: **ANTON BOHTE,** 3626 E. 82nd St., Cleveland, Ohio.

VAŠA OBLEKA

bo zgledala kot nova ako jo prinese- te nam čistiti, barvati ali popraviti. Mi tudi Vašo staro obleko prena-remo po novi modi.

FRANK'S DRY CLEANING CO.

Telefon: Central in Rosedale 5694

Delavnica in urad

1361 EAST 55th ST.

nasproti Lake Shore Banke.

COLLINWOOD — PODRUŽNICA 15513 WATERLOO RD.

SLAVNEMU OBČINSTVU

naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in pli- nove cevi, kakor tudi izvršu- jem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz iz- vršujem vsa dela najboljša in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po te- lefonu, ali pa če pridete ose- bno na:

JAMES A. JANDOS, 2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill. Tel.: Canal 4108

FRANK SEDLAK'S SONS

Izvršujemo

VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi svoje domo- ve ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da vam damo svoj nasvet.

2448 South Lawndale Ave., CHICAGO, ILL.

Phone: Lawndale 250.

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC

mesar

Priporočam Slovincem in Hrva- tom mojo dobro in okusno mesnico.

Vsaki dan sveže meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase —

doma delane vedno na razpo- lago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

SLOVENCEM V JOLIETU!

Naznanjamo, da kdor si želi v Jolietu in tamkajšni okolici Mohorjevih knjig, raznih molitevnikov ali drugih povestnih knjig in karkoli spada v področje našega podjetja, naj se obrne na nara tamkajšna zastopnika:

MARKO BLUTH, 505 N. Bluff St., JOLIET, ILL.

JOSEPH MUHIČ, 506 Summit St., JOLIET, ILL.

Oba gg. zastopnika priporočamo kar najbolje cenjene- mu občinstvu v Jolietu in okolici.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS,

1849 W. 22nd St. CHICAGO, ILL.

ROJAKOM V SHEBOYGAN, WIS.!

Kadar želite poslati denar v staro domovino se obrnite na rojaka

MIHAEL PROGAR

1621 N. 9th STREET SHEBOYGAN, Wis.

Varno in zanesljivo pošilja denar v stari kraj, vsaka pošiljatev je jamčena.

Pozor!

—Ako želite dobrih in trpežnih o- blek površnih sukenj, klobukov, s- raje, spodnjih oblačil itd., potem pridite k nam, kjer boste najboljša postreženi v vsakem oziru.

Naše geslo je: "Enake, poštene in zmerne cene vsem."

JELINEK & MAYER, lastnika Corner Blue Island Ave., and 18th Street.

Pozor!

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfinejše postelje in mo- droce, raznovrstne peči za plin, olje in premog. Pro- dajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse automo- bilske potrebščine, kakor tudi vse potrebne predme- te za napeljavo elektrike. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA

(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave

Cor. 20th St.

CHICAGO, ILL.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

UMRL JE MOŽ.

Rev. K. Z.

Da umrl je zopet mož, velik mož, naš največji mož, katerega silni duh bo še dolgo igral nad nami. O da bi vedno! Prenehalo je biti srce, ki je tako vroče ljubilo Boga in narod, da je njegova ljubezen izžarevala na tisoče drugih in jih vnela za iste vzore. — Škofa Mahnič ni več.

* * *

Slovenci smo nesrečen narod. — Ravno v času, ko se odločuje naša usoda, naša sreča ali nesreča, naša svoboda ali še hujska sužnost morda za stoletja, nam padajo v prerane grobove možje, največji naši možje, katerih vseobsežni duh bi bil tako potreben, da bi stali na braniku narodnih pravic in narodne svobode. Nismo še preboleli velikanske izgube Dr. Kreka, že nam je zemlja požrla Dr. Mahniča.

Tužna nam najka!

Toda, zakaj se nam tako godi? Je to kazen? Je to naključje? Bog ve! Kaj če ni prvo? Toliko "prokletih f..." se začne v obraz tem možem v njih življenju! Narod sam se da tako hitro naščuvati proti svojim največjim možem, da jih preklinja v njih življenju, da meče kamenje še na njih grobove... Dr. Kreku duhovniku... Mahniču duhovniku... Kaj je že rekel Gospod pri neki priliki Jeruzalemu, ki je ravnal pred svojim končnim propadom enako? "Jeruzalem... ki kamenjaš tiste, ki so k tebi poslani... tvoja hiša ti bo prazna puščena".

Gotovo je da noben slovenski veliki mož še ni bil do sedaj tako kamenjan; toliko preganjan in toliko neumevan, kakor ravno škof Mahnič. Saj smo že tolikrat čitali po vseh naših listih brez razločka, da je bil Mahnič sovražnik slovenskega naroda, ker je bil preradikal. Saj ste čitali, kako se je tudi iz Amerike zbiralo kamenje in se metalo v tega moža skupaj z vsemi odpadniki in napolodpadniki doma! Da! Dr. Mahniča niso radi imeli. Da ga slovenski liberalci, brezverci in odpadniki niso ljubili, to razumemo. Da ga pa tudi nekateri naši ljudje niso imeli radi, tega ne razumemo.

Imeli so ga pa v največji časti vsi zavedni katoliški možje, ves zavedni katoliški del naroda. Ti so pa videli v njem največjega duha, kolikor jih je rodila slovenska mati.

In to po pravici!

* * *

Ko stojimo ob grobu tega velikega moža, uhaša nam spomin nazaj na zadnja desetletja. V Ljubljani je sedel na knezoškofijskem sedežu veliki mož, poznejši kardinal Misia. Po deželi je vladala v verskih ozirih velika verska in narodna zapanost. Protiverski duh je pravkar dvigal zopet svojo glavo v obliki liberalizma, ki je bil samo vreden otrok svojega očeta jožefinizma. Vera, cerkev, krščansko življenje je postalo nekaka uradna uniforma, katero so si dejali nase samo ob nedeljah. Višji izobraženejši krogi pa niti ob nedeljah ne. Vsa vera je obstajala v kakih suhih "maščah" kje v kakem kotu za vrati ali pa tudi zunaj pred cerkvijo. V spovednicah je pajek imel svoj sveti mir razun za velikonočo. Naše izobraženstvo se je pa z naglimi koraki oddaljevalo od vere, izgubljalo smisel

sel za vse, kar je nadnaravnega, kar more človeka dvigniti nekoliko višje nad vsakdanje zemsko blato in prst. Ta čudni, gnili in zaspani duh se je poloteval v veliki meri tudi dijaštva. Med nedeljskimi obligatnimi svetimi mašami so dijaki mesto mašnih knjižic držali v rokah pogosto romane. Naši pesniki in pisatelji so vedno drzneje nastopali proti vsakemu verskemu prepričanju. Vsak najmanjši pojav verske gorečnosti je bilo že "tercijalstvo", fanatizem.

Gnile, zelo gnile razmere so bile to!

V tem se je pa pojavil tam v solčni Primorski, v lepi Gorici veliki mož, ki je zaklical v to gnilo družbo: "Nikar tako naprej! Več luči!"

Zasnoval je nov znanstven časopis, "Rimski Katolik", v katerem je nastopil z vso silo velikega svojega duha, z vso neustrašenostjo moža junaka in z bistrim očesom in globokim razumom velikega učenjaka. To je bil doktor Mahnič, profesor bogoslovja v Gorici.

Kako se človeku srce ogreva navdušenja, kako se dviga srce kvišku, ko človek prebiva te stare letnike "Rimskega Katolika". Ti krasni, ti globoki članki, kako so posegali v našo slovensko dušo in še bolj v našo slovensko naravo.

Začel se je boj, hud boj.

Pred vsem je napovedal boj političnemu liberalizmu. Videl je, kako premeteno so nastopali liberalci v politiki. Kako so znali uspraviti narod v še večjo versko nezavednost, da je najboljši katoliški mož volil največjega verskega nasprotnika v najvažnejše politične urade. Kako je veren in pobožen duhovnik glasoval s stranko, ki je sicer rekla na zunaj, da ni proti veri, da ji je vera samo privatna stvar, vendar da vera v politiki nima ničesar opraviti, ki je pa bila v resnici smrtna sovražnica duhovščine in seveda vsake vere, posebno pa katoliške in ki je imela v svojem programu odločen boj z vero.

Kako krasni so članki, katere je spisal ta veliki mož o tem.

Kaj pa da, je bil takoj ves liberalni, in ves liberalizirani katoliški zaspani tabor pokoncu. To so vam kričali! To je bilo zmerjanja! In od tedaj je prav za prav nastal naš "prokleti far!" (oprostite!) Tedaj se je Slovenec naučil preklinjati svoje voditelje, ki so mu dobro hoteli, kajti ti njegovi voditelji so nastopili proti tistim, ki so mu hoteli škodovati, in ti so ga naučili preklinjati svoje dobrotnike.

"Človeka nikar".

Dr. Mahnič je pa le prihitro spoznal, da bo njegovo delo silno težko. Preveč se je ta gniloba že zajedla v narodno telo. Okuženost je zašla že pregloboko. Videl je, kako ga napadajo ne samo brezverci in verski odpadniki, temveč tudi del duhovščine. Pošiljali so mu nezaupnice, tožili ga pri predstojnikih, metali mu polena pod noge. Liberalci so zatrujvali. Veliko zmagalo so dosegli. Zato pa, da so dali tej svoji gonji nekako hinavsko pokrito lice, porabili so pred vsem lepo priliko, ko je Dr. Mahnič ocenil Gregorčičevo pesem "Človeka nikar". Tu je Dr. Mahnič povedal kot ča-

snikar lepo, stvarno svoje mnenje. Ne, ne toliko svoje mnenje, temveč pravo katoliško stališče glede misli, katero je pesnik opeval v tej pesni. Ko bi ne bil tega povedal Dr. Mahnič, saj se nihče ni bil niti zme-nil za to. Toda, aha! Sedaj imamo pa dovolj municije za naše kanone in za naše puške proti temu človeku, da ga ubijemo in da ubijemo njegov vpliv, kateri se je vidno širil med narodom, zlasti med mladino. In izrabili so to, ocenili, da se povzročili hud boj proti njemu. Omejevali duhovi, ki so bili tako kratkovidni, da niso videli sovražne roke v tej polemiki, so se jim takoj pridružili. Vendar njegov stališče je bilo pravo in danes mu pritrjuje vsak pameten katoliški človek.

Dr. Mahnič je videl, da s starejšim delom naroda niti z duhovščino samo, še manj pa z ostalim izobraženstvom ne bo dosegel veliko. Kdor je enkrat zaspal v versko ali liberalno letargijo, zaspalost, in je leta prespal v njej, tako da mu je postala njegova druga narava, pri takem se ne da doseči ničesar. Zato se je pa s toliko večjo ljubeznijo obrnil k naši mladini, zlasti k dijaštvu. Začel je v svojem listu dijaško prilogo, začel zbirati poseben fond za tiste dijake, ki bi mu pošiljali spise. Pošiljal jim je list zastoj, kdor je prosil zanj.

Uspeh je bil kmalu tu. Mlada nepokvarjena duša je kakor krepka rastlina, ki sili iz zemlje ven, ven, kvišku proti solncu. Dajte ji samo solnce in vlage pa bo premagala vse ovire, katere ji morda stavi trda, peščena zemlja in vsklila bo in pognala bo in razrastla se bo v krepko rastlino.

(Dalje prihodnjič.)

POLITIČNI POLOŽAJ V JUGOSLAVIJI.

Izvirno poročilo.

Ljubljana, dne 16. 12. 1920.

Težko smo čakali konca volitev za ustavotvorno skupščino, še težje sestanka konstituant v upanju, da nam bo eno ali drugo prineslo rešitev iz zapletenih in neznosnih razmer, ki vladajo v Jugoslaviji. Rezultat volitev v konstituant je sledeči: demokrati 94, radikalci 93, komunisti 58, Radičevci 49, muslimani 24, Jugoslovanski klub 23, srbski težaki 14, bosanski težaki 12, socialni demokrati 10, slovenski samostojni kmetje 8, hrvaški težaki v Bosni 7, republikanci 4, Bunjevci 4, hrvaška zajednica 4, nezavisni muslimani v Macedoniji 3, dalmatinski težaki 3, težaki v Vojvodini 3, narodni socialisti 2, Ribarac, Trumbić, Hrvoj i in frankovci 1. V Belgradu je torej zastopanih 20 strank in vse te stranke bodo po svojih močeh poskušale zmedo v državi odstraniti ali pa jo še povečati. Že iz velikega števila strank se spozna, da se volivni boj ni vršil v znamenju ustave, ker bi imeli v tem slučaju k večjemu tri ali štiri stranke:

centraliste, avtonomiste, federaliste oziroma republikance. Prvi dve zagovarjate monarhijo s sedanjo kraljevo dinastijo, drugi dve ste za federativno oziroma sovjetsko republiko. Vkljub temu so nam pa volitve pokazale, da so stranke, ki zastopajo centralizem v večjem ali manjšem obsegu, prišle v konstituant močne, toda vendar ne tako močne, da bi mogle trajno vsiliti svojo reakcionarno ustavo troimenemu narodu, ker je tudi opozicija močna, kar se bo v kratkem pokazalo.

12. december je bil dan velike zgodovinske važnosti za novo državo SHS. Ta dan so se sestali prvi od ljudstva izvoljeni zastopniki, da položijo osnovne temelje novi politični zgradbi, ki je nastala na razvalinah svetovne vojske. Že s tem, da se je ljudstvo v celi državi udeležilo volitev brez političnih pridržkov in brez obotavljanja, je dovolj jasno pokazalo, da velika večina troimenega naroda državo hoče. V tem si je bilo ljudstvo edino. Ljudstvo hoče torej nekaj pozitivnega, ono hoče državo. Temu razpoloženju odgovarja tudi razpoloženje strank in posameznih poslancev. Vse stranke, tudi Radič, so se izrekle, da hočejo edinstveno državo. Nasprotja se kažejo še le pri vprašanju o obliki in notranji ureditvi države. Teh nasprotstev v načelih in taktiki ne bo lahko premostiti. Zato bodo prihodnji tedni — tedni političnih intrig in zakulisnih spletk, začel se bo boj za strankarsko oblast in za ministerske stolčke in ne boj za blagor ljudstva in države. Čisto po starem receptu.

Boj v konstituant se je že začel. Opoziciji namreč nikakor ne gre v glavo, odkod si je vzela peščica ministrov pravico, da bi skupščini, ki je bila od ljudstva izvoljena za to, da sama ustvari ustavo, že izdelano ustavo vsilili in poslance sili k prisegi, ki bi jim že vnaprej onemogočila izraziti misli in zahteve svojih volivcev. Z obvezno prisego kralju in monarhiji je jugoslovanska demokratska stranka zopet pokazala, da če kdo ruši državo, jo ruši ona. Krona bi morala po možnosti ostati izven ustavnih bojev, čemokrat pa jo vlačijo popolnoma nepotrebno v borbo, ki bo tem ljutejša, čimbolj demokrati vztrajajo na svoji protizakoniti zahtevi, ker jo javnost smatra naperjeno proti suverenosti konstituant, kar le pomnožuje vrste protimonarhistične struje. Konstituenta vezana na to prisego ni ne svobodna, ne suverena. Če pa ni suverena, potem ni ustavodajna, ampak je samo igrača v rokah raznih Pribičevićev, Žerjavov in dr. Od tod nemiri in protesti v konstituant takoj ob njenem prvem sestanku.

V ospredju političnega življenja Jugoslavije stoji danes Radič, ki se s svojimi poslanci nikakor neče ukloniti despotizmu demokratov in zahteva za svojo stranko, kakor za vse druge, popolno svobodo in bratsko slogo, ki naj sloni na medsebojnem sporazumu vseh plemen sedanje kraljevine SHS. Četudi je Ra-

dič v marsikaterem oziru rekel bi nekak fantazist, vendar pa ima njegov program toliko zdravih misli, da ne bi bilo težko dobro izluščiti iz slabega in dati državi v resnici ljudsko ustavo, ki bi odgovarjala sedanjim izpremenjenim svetovnim razmeram.

Radiča še danes ni v Belgradu, ampak je s svojim klubom ostal doma in čaka, kaj bo. V Belgradu se pa že prerekajo in bore: eni za centralizem, ki bo zlasti nas Slovence polagoma strl in zatrl, drugi za moderno vrejeno državo, ki bi nam za desetletja zagotovila notranji mir in dala posameznim plemenom priliko živahnega razvoja na vseh poljih kulture in medsebojne bratske tekme v korist celoti.

ZA KRATEK ČAS.

Nekoč se je pogovarjalo na neki ulici v velikem mestu na vzhodu nekaj naših mladih rojakov. Kar pride mimo lepo mlado dekle. Dekle je korakalo zelo ponosno, ker je imelo na sebi ravno novo krilo, napravljeno po najnovejši modi. Njeno krilo ni segalo niti do kolen, skozi njeno zgornjo svilnato obleko pa se je lahko videl njen život. Vsi prisotni so uprli oči v to dekle; eden izmed njih se hitro poslovi in odide proti smeri, kamor je odšla. — Kmalu se mu je posrečilo doiti našemu semljeno devojko. Čujte, kaj se zgodilo nato: njegove oči so se zagledale tam, kjer se je končevalo njeno kratko krilo. Ne vemo, jeli imela ta devotka magnetične noge ali kaj, vendar pa vemo toliko, da so te noge njegove oči z večjo silo potegnile nase, kakor magnet iglo, ki mu jo približamo. Cela stvar ga je tako zmedla, da se je siromak na tem zasledovanju zaletel v četrto dam, zadel od šestere "baby-carriagev" in se devetkrat spodtaknil. Konečno ga sreča neki njegov znanec in ga ogovori:

"No, Peter Zgaga, kam pa tako hitro?"

"Proklete, odkod pa ti prideš na te čudne prostore?"

"Videl sem te, kako si zamišljen, pa sem se bal, da se ti ne ki kaka nesreča pripetila".

"Kaj še, ali ne veš, da moram še eno celo kolono napolniti v Glasu Naroda? Proklete bodi, tukaj sem ravno upal dobiti nekaj tvarine, pa prideš ti in me zmotiš".

Ko to izreče, se žalostne ozre za omenjenim dekletom, ki je pa že izginilo v ljudski gneči in klaverno odide.

Sedaj svoja brodovja grade, potem ga bodo razbijali in uničevali; kakor se vidi, je na svetu vedno nekaj, da ni nevarnosti, da bi postal žep davkoplačevalca prepoln.

SLOVENCEM V CLEVELANDU, OHIO!

Slovencem v Clevelandu in tamšnji okolici naznanjamo da ima v zalogi letošnje "Mohorjeve knjige" za leto 1921, naš zastopnik

Frank Suhadolnik,

6107 St. Clair Ave., Cleveland, O.

On ima tudi v zalogi vse knjige, ki jih prodaja naša tiskarna. Za naročila in vse stvari, ki se tičejo nas se lahko obrnite vsakokrat na njega. Vsem ga najtoplejše priporočamo.

Slovenian Franciscan Press,
Chicago, Ill.

HIŠA NA PRODAJ.

V Natingham, Cleveland, se prodaja nova mala hiša z štirimi sobami. Lepa prilika za žene in sploh za male družine, ki jih veseli stanovati v svojem. Čist zrak v poletnem času tudi nekaj velja, in tega je tukaj dosti.

Več se izve v Natingham 125 Stop Shore Line Car. 19108 Kee-vonee Ave.

Cena hiši je \$2500. Polovico takoj, ostalo pa pod ugodnimi pogoji. Odprto gotovo vsak večer od 6-7 ure.

Mi pošljamo denar
na vse kraje

JUGOSLAVIJE,
Slovenije, Hrvatske in Srbije.

Vse pošiljatve garantira

AMERICAN STATE BANK

1825-1827 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

J. F. ŠTEJINA,
predsednik;

A. J. KRASA,
tajnik.

Novice iz Jugoslavije.

SPOMINSKA SVEČANOST ZA † DR. MAHNIČEM.

V sredo dne 22. dec. zvečer se je vršila v Ljubljani v dvorani Ljudskega doma spominska svečanost za pokojnim velikim škofom in prvoriteljem katoliškega gibanja med Jugoslavlani dr. Antonom Mahničem.

Slavnosti se je udeležilo odlično občinstvo iz vseh krogov. Navzoča sta bila presvetla vladiki dr. A. B. Jeglič in dr. J. Šarič škof sarajevski s spremstvom. Pri slavnosti je bilo videti bivšega predsednika deželne vlade dr. Brejca, konzula Shveglja, podnačelnika SLS prof. Refmca, frančiškanskega provinciala o. Avgušтина, akademično starešinstvo, dijaštvo, meščanstvo in delavstvo.

Prvi govornik, vseučilišni profesor dr. Srebrnič, je v globoko zamisljenem govoru očrtal biskupa dr. Antona Mahniča kot proroka za resnico v službi Cerkve in naroda. Drugi govornik, konservator dr. Stele, je podal lep vpogled na pokojnika kot pisatelja, rodoljuba in človeka.

Pevski zbor "Ljubljana" je pod vodstvom profesorja Bajuka v počestčenje spomina velikega pokojnika proizvajal prekrasno pevsko točko, ki je navzoče globoko genila. Slavnost se je zaključila malo pred deseto uro.

Umrl je v Podbrezjah na Gorenjskem g. Jernej Jeglič v visoki starosti 88 let.

Bil je dober gospodar in je kot skrben družinski oče vzgajal v pravem krščanskem in narodnem duhu 11 otrok, izmed katerih je poslal šest v mestne šole študirati, ostale je pa drugače dobro preskrbel. Bil je blagega srca, mož poštenjak, globokega verskega prepričanja in vnet Jugoslovane. N. v. m. p.!

Samoumor. — Ravno pred božičnimi prazniki se je na svojem stanovanju v Trnovem ustrelil v čelo mersarski mojster gosp. Andrej Podkov. Kaj je povzročilo samoumor, se ne ve in je naravnost zagonetno. Gospod Podkov je bil še okoli opoldneva v gostilni pri Zlati ribi, kjer je bil vesel in se je zabaval. Smrtno nevarno ranjenega g. Podkova so prepeljali v bolnišnico; ko so ga nesli z voza na kirurški oddelek, je umrl.

Izkoriščevalci izseljencev zaprti. — V policijskih zaporih ljubljanskih je zaprtih več "gospodov", kateri so se pečali s posredovanjem voznih listov izseljencev v Ameriko, toda so posredovali tako, da je postal pozoren na nje gospod revirni nadzornik Habe in poizvedoval, dokler ni nabral proti njim toliko gradiva, da je mogel seči v sršenovo gnezdo prebrisanih tičkov: izkoriščevalcev, izseljencev. Ker cela zadeva še ni popolnoma dozorela, ne dobimo podrobnih poročil.

Ljubljanski trg. — Pred prazniki

je postalo tržno življenje zelo živahno. Promet na trgu je bil vsled nakopičenega snega zelo oviran. — Mese vseh vrst je v izobilju po prejšnjih cenah. Tudi stojnice, ki prodajajo cenejše goveje meso, imajo večje množine blaga. — Perutnine je na trgu dovolj. — Jajca so izredno redka in se pokupijo že v prvih jutranjih urah. Cena je 4 K za kos. — Špecerijsko blago kaže počasno podajanje cen za nekatere predmete. — Sadni trg je zelo dobro založen. Cena je ostala stara.

Poneverba. — Amalija Štebijeja je dala začetkom leta 1920 shraniti Ani Zupančičevi na Glincah št. 20 več zabojev. Zupančičeva je odtrgala od prvega zaboja desko in si prilastila perila v vrednosti 3010 kron. Dež. sodišče je zato Zupančičevo obsodilo na 3 tedne ječe.

Za zrakoplovno pošto. — Trgovinsko ministrstvo je ukrenilo vse potrebno, da se zgrade potrebni aerodromi za zrakoplovstvo, da bi mogel tako tudi Belgrad vstopiti v letalsko progo Pariz—Dunaj—Carigrad, ki služi zrakoplovni pošti.

Pol milijona za stanovanje. — V Zagrebu je bilo v neki vili v Tuškancu izpraznjeno stanovanje. Zanj so se začeli trgati milijonarji; nastala je pravcata dražba, na kateri je stanovanje končno pripadlo stranki, ki je ponudila kot najemnino za

10 let 500.000 kron. Stanovanje obsega samo tri majhne sobice.

PREJELI SMO KNJIGE DRUŽBE SV. MOHORJA ZA L. 1921.

Naročnikom smo jih te dni razposlali.

Kdor jih želi prejeti, naj se takoj oglasi, dokler jih je še kaj v zalogi. Cena \$2.20.

Severova zdravila vzdružujejo zdravje v družinah.

Novi Severov Almanah za leto 1921 je izšel. Dobite ga pri svojem lekarju. Ne stane nič. Če ga ne dobite, nam pišite in priložite za 2c poštno znamko.

Varujte svoje otroke
pred vznemirajočim zimskim kašljem, ki jih ima v hiši vedno.

**SEVERA'S
Cough Balsam**
(preje Severov Balsam za pljuča. Povzroči naglo odpravo, dela dihanje lažje in naravno in prepreči razvoj komplikacij. V dveh merah, 25c in 50c.)

Navadni kašelj, ki ni takoj ustavljen, lahko povzroči resne bolezni, toda

**SEVERA'S
COLD AND GRIP TABLETS**
(Severovi Tableti proti prehladu in gripi) so zanesljivi za odpravo pri prehladu v kratkem času, odpravljajo resne posledice in preprečujejo gripo ali influenco. Po vseh lekarnah. Cena 30c.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

SLOVENSKI TRGOVCI, OGLAŠAJTE SVOJA PODJETJA V LISTU "EDINOST".

ODHOD PARNIKOV.

NEW YORK—TRST
18. jan. Pannonia
26. jan. Belvedere
29. jan. Argentina
1. febr. Italia
9. febr. President Wilson
15. febr. San Giusto
16. marca Columbia
19. marca Argentina
26. marca President Wilson
2. aprila Belvedere

NEW YORK—HAVRE
18. jan. La Touraine
20. jan. La France
29. jan. La Savoie
5. febr. La Lorraine
15. febr. Chicago
16. febr. Leopoldina
17. febr. La France
26. febr. La Savoie
8. marca Aochambeau
15. marca La Nouraine
17. marca La France
19. marca Chicago
26. marca La Savoie
4. aprila La Lorraine
12. aprila Rochambeau

NEW YORK—CHERBURG, Francija
20. jan. Imperator
22. jan. Saxonia
3. febr. Aquitania
8. febr. Albania
17. febr. Imperator
26. febr. Aquitania
1. marca Saxonia
15. marca Albania
22. marca Aquitania
7. aprila Mauretania

Za cene in druge podrobnosti se obrnite na:
ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,
70 Ninth Ave. -:- New York City.

Vaša zadnja ura!

ROJAKAM širom Amerike naznanjamo, da sedaj prihajajo zadnji dnevi za vse one ki žele dobiti svoje sorodnike, prijatelje in svojce k sebi v Ameriko. V kratkem bo stopil v veljavo novi zakon, kateri bo zagradil dostop tujcev v Ameriko.

ZATO KDOR ima svoje ljudi v Stari domovini in bi jih rad dobil k sebi v Ameriko, naj se nemudoma obrne na naju doli podpisana, da Vam preskrbimo potrebne listine, s katerimi bodo Vaši sorodniki mogli v Ameriko.

POMNITE pa tudi, da Vam bomo midva naredila take listine najceneje izmed vseh.

Zato obrnite se na nas in prihranite si svoj denar!
Pisma naslavlajte vedno na:

JERIC & ŽELEZNIKAR,
(Slovenska notarja.)

1849 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.

KDO SE POSLUŽUJE PAIN-EXPELLERJA?

Delavec se ga poslužuje, da odpravi svojim bolečinam misicam, ki so se mu pretegnile pri težkem dnevnem delu.

Farmer ga uporablja in noče biti brez njega. Pain-Expeller zavzema častno mesto v vsaki farmerski hiši, kjer se pojavljajo hitri napadi, nesrečni dogodki in druge stvari.

Tovarnarški delavec uporablja Pain-Expeller, če napadejo njegovo moč in energijo revmatične bolezni, lumbago, nevralgijo in druge nepravilne v njegovem težavnem poklicu.

Majnar potrebuje Pain-Expeller pri revmatičnih boleznih, bolečinah v križu, nevralgiji ali vseh boleznih, katere oslabijo telo in odvzamejo vso energijo.

Gospodinja uporablja Pain-Expeller, če otroci padejo ter se ranijo, zoper pike muh in vbodljave drugih žuželk in kjer koli je potreba dobrega linimenta.

Vsakdo uporablja PAIN-EXPELLER.

BENJ. BASKERVILLE, D.D.S.
Zobozdravnik

Se priporoča vsem Jugoslovonom.

Njegov urad je na:

2209 West 22nd Street (blizu Leavitt ulice.)

Phone: Canal 5426.

NORMALNE CENE!

Good Shoes & Furnishings for Men, Women & Children.
BEST QUALITY LOWEST PRICES FAIR TREATMENT

KAPPERS

TWO STORES
1757 and 1759 W. 18th St.

MI SMO ZNIŽALI CENE!

TA RAZPRODAJA OBNAVLJA NORMALNO MOČ DOLARJA V KUPČEVANJU.

KUPITE SVOJE POTREBŠČINE SEDAJ IN PRIHRANITE SI DENAR.

NAJVEČJA RAZPRODAJA IZZA M NOGIH LET!

MOŠKE ČREVLJE

črne in rujave z močnimi dvojnimi podplati. Vredne \$5.00, \$6.00. Sedajna cena je samo:

\$2.95

Črevlje za dečke iz

izvredne kvalitete na trakove in gumbe, rujave in črne. Velikost: 1 — 6. Vredne: \$5.00. Sedajna cena je samo:

\$2.95

Ženske črevlje z

nizkimi in visokimi petami iz močnega usnja. Velikost: 3—9. Vredne: \$6.00. Sedaj se daje le:

\$3.85

Najboljše črevlje

na gumbe za dečke in dekleta.

Velikost: 3 — 8.

Vredne \$1.75.

Sedaj stanejo le:

\$1.00

Površne zimске črevlje "Buckl Overshoes". Velikost: 6 — 12. Vredne: \$3.50. Sedaj: \$1.49 na ceno:

Močno blago "Flannella", zelo gorko in pripravno, za različne obleke. Smo prodajali poprej na 15c mero po 35c. Sedaj Vam prodamo po:

Zenske nogavice, pletene iz najboljše tvarine, ki smo jih prodajali poprej po 49c. Jih Vam prodamo sedaj za: 23c

Težke celokupne obleke "Union Suits" za dečke. Velikost: 20—34. Smo jih prodajali po \$2.00. Sedaj jih dobite pri nas za: 98c

Moške srajce za delo, plave in črne iz satine, ki so stale prej najmanj \$2.00. Sedaj jih kupite pri nas za: 95c

"Overall" površne hlače, posamezne ali pa celokupna površna obleka za dela. Velikost: 38—44. So 95c vredne \$1.75. A sedaj jih dobite za:

Najboljšo "O. N. T." pavlo za pletenje. Belo in različnih barv. Različnost: 3—80. Jo sedaj prodajamo po: 9 1/2c

PAYLE ZGAGA

Bajgali, zdej boja pa freta! Mistr gaspud Editar, de bojo vajdli za andruhkat nam mir kazet tu pa Vamerik. Sej sem jim un dan pravu, de ja boja skeepil če ne boja dal lepu gmaha nam ta paštenim in fajn rdečkarjem in pu-ardečkarjem in kar nas je še tiste pu-miš-pu-tičarske sorte, k je edin ta prava farba za paštene ldi. Le kega bi človek biu taku fanatičnu inu taku se gnou za ta vera. Sej je ne bo nabepažeru. Vani se pa taku naumn matraja pa fajtaje za ta katolšna de sa šli še mujga prijatla Jožeta taku fajtat de je rejvež skor seagu. Pa je bel katoliš ket ste vsi, kar Vas je v tist vašm ofic tam na vestsajd. Van je najcakalumbus, van je holinejm men k gre še k naš miteng kakšnat samu unkat ga nejbli ksm negav narađn dum k ga je mislu kar, bez fajmastra glih pred nus pastavt de be tam suje kozle prevraču. Le kega je tega trajba? Zatu sm jim un dan djav, de naj boja prgmah de če se men ankat prkurja de se jim ne bo taku dobr gadil, kukr s vani misleja. Da zdej se nejsa samu na ta pravga spravl. K sa pa za mana pršli v ferdrus inu trubl jm pa samu taku pāvajm de zdej boja pa drgač cvernal. Vani mene še ne paznaja pa me boja že še spaznal de me boja pomnel da suje smrt. Le tolk nej si zamerkaja.

Ja vejo zdej imam strašaska karajže. Kdu b si tu mislu. Vejo sm biu un dan pr mujm Felči Zavabertniki, vejo tu sa tist učen gaspud k Presneta pišeje k sem že večkat behauptu, pa dons spet pravm, de sa najbl vučene cajtenge, kar jih je kje na svajti. Vejo! Muj prjatu Felček je taku učen inu kšajt bojs, de je un dan biu v navarnast, de ga bojo ukradli in v pariz vadvpelal de bo tam za ober svetvavca pr nerodn lig. Kumej se jim je skru de ga nejsa najdl in kečal pa abfural.

Vidjo sm biu pr njami, pa sva taku vse sorta gavurla. Pa da bi Felček z Jeblane tiste cajtenge ki

glih taku pišeja, kukr vani sam za tista katolšna, k se jim prav Slavenc. Pagledm hitr k sm biu firbčen kaku naš demakrat svaboda talaja pa slavensk dežel. Pa kaj vidim? "Felček, Felček!" sem zakriču na ves glas. "Pamagej, pamagej, drgač bom vakul padu?"

"Za Trotzkyjeva nesveta vola!" je djav Felček, "kaj te je božji žlag zadu? Kaj pa xpišeš? Kga pa je? si znoru?"

"Kaj znoru? Nič znoru! Na, tu paglej!" pa mu pakažem tist papir tam z Jeblane.

Felček gleda, gleda! Naredu je vači kukr kake mlajčne latuce. Pa se zakrahata: Hahahahahahaha! hehehehehehehe! hihihihihihihih! "Ta je pa rogumenska! Bajgali, ta je pa fajn!"

"Al vidiš, sm mu djav, "zakaj sm se taku prestrašu? Al paznaš ta pičer, kje tam namālan? Pa ta undersrifta?"

"Hahahahahahehehehiihiihii!" se je Felček naprej krahatoval. Zdej je pa tud mene premagaj, de sm se pa še jest začeu. In vejo kaj je blu v tistih cajtengah? Tu si nej zmislija: Tam najdem na druh stran pičer mujga brata Janeza, vejo Janeza Zgagata. Prec pad pičerjem pa negav prii, ke ga je pisu tistmu editarji tistih cajteng tam v Jeblan. — "Na!" sem djav! "Zdej sem pa na kojni!" Tu je pa fajn. Tu se pa vidi, kakj sma mi učena famlija in kaku brihtna, de nas povsod malaja in naše prife v cajtenge devaja. Tek jast tu v Čikag v Edinast, muj brat Peterček v Narodnm glas v Nujorki in zdej pa še muj tretji brat Janez pa v Jeblan pr Slavenc. Vejo taku sm pa šole ratu in pa nosn, de sm se prec paštreku, si špegle paprau inu se vseknu, kukr se spadoh". Felček zdej pa kar rešpekt! Zdej se pa ne boma nič več špilal. Zdej se boma pa kar vsi trije bratje Zgagat zvezal v velik trust pa boma vse komandiral. Zdej pa Felček ne zamer morm pa prec v Edinast letet, de jim bom še tam pavajdu, de boja vejdl, kdō sa Zgagat. In zdej sm pa tla in taku in pavejm, nej se le dobru merkaja, drgač jih boja Zgagat dejli še na dileca! Vejo kaj se tu prav? Hm! boja že vidli, če se ne boja zdej taku vabnašel, kukr se šika za anga katoliš editarja.

Vejo taku sm pa rajs veseu, de nkol tajga! Pa kdu bi si mislu, de se je še muj brat Janez taku ukarajšu tam v Jeblan. Vejo on je biu zmiraj taku bel katoliš kukr pa muj brat Peter. Vejo Peter je biu zmiraj bel taku hinavsk inu patuhnen, kukr sa negov ata, za ktere piše cajtenge.

No ja, za dons sm jim pršu samu tu povajdet, de bojo vejdl aufpasat, pa se vačat, de se jim ne bo kaj takga zgndl, de jih ne bo lušt patem več pisat, pa nas paštene ldi špikat.

Tek zdej boja pa cvernal. Strašnu sm veseu. Pa zbugam nej vstanejo bom prec pisu Janez v Jeblana da boma naredil suja liga de boma vas fajtal. Un dan je Jože suja štifu pa se mu je pakadlu zdej

je boma pa sami mi Zgagat narjedli, zdej bo pa drgač!

Vaš panosn

Pavle Zgaga.

ZILAVI CMOKI.

Humoreska. — Spisal Ivo.

Grebenova Mica je bila od sile varčna ali po pravici povedano skopā. Bila je trdno prepričana, da je jed na kmetih čisto postranska stvar in nič drugega kakor sama slaba razvada. Zato ni nobenkrat privoščila svoji družini kakega boljšega prigrizka. Že davno je bila odkrila, da se dajo jajčki, maslo, smetana in druge take stvari izvrstno prodati. Imela je v zalogi vsepolno različnih "izrekov", ki so opravičevali njeno ravnanje. Če se je kdaj stari Greben toliko osrčil — mimogrede bodi povedano, da je Mica nosila hlače pri hiši — in je prav ponižno pripomnil, da bi bili žganci "še bolj" dobri, ko bi bili malo zabeljeni, ga je takoj podučila Mica, da preveč zabeljeni žganci streho prederejo, tako se je ona naučila od svoje matere, Bog jim daj dobro na onem svetu. Grebenovka je kuhala po čisto posebnem jedilnem listu, ki ga je spremenila vsak teden. En teden je kuhala močnik zjutraj, opoldne in zvečer, sedem dni po vrsti. Drugi teden je prišel na vrsto krompir, tudi vsak dan trikrat, nič več kakor sedem dni. Nato so prišli na vrsto žganci, kar pa tudi ni trajalo večno, ampak zopet samo sedem dni. Napočil je novi teden in na mizo so prišli — cmoki. Oh, cmoki!

Grebenovi so dobili čevljarja, da bi malo pokrpal strgano obučo in napravil domačim nove čevlje za veliko noč. Ampak, to vam je bil ptič, čevljar Štefuc! Malokdo jih je imel toliko za ušesi kakor on. Bil je najboljši čevljar v celi okolici, kar se jedi tiče pa šljno izbircen. Če je kako stvar na svetu sovražil, je sovražil cmoke; samo če jih je videl, pa mu je že slabo prišlo.

In Grebenovka ni kuhala takih cmokov kakor druge gospodinje. Še domačemu hlapcu Petru, ki je bil tako požrešen, da bi mačka požrl, če bi ga prej s salom namazal, so prišle solze v oči predno je spravil Grebenkiine cmoke po grlu. Prvi dan, ko je Grebenovka prinesla skledo cmokov na mizo, so šli Štefucu kar lasje pokonci. Slabi časi so napočili zanj. Z največjo težavo je spravil enega pod streho, potem pa se mu je celo popoldne zdelo, da nosi klado v želodcu. V torek zopet cmoki. Štefuc se jih ni dotaknil. Seveda je siromak tako oslabil, da ni mogel prav sedeti ne stati; kar skupaj ga je vlekle. Prišla je sreda. Cmoki! — Štefuc ni ti pogledal ni v skledo. Ves dan se mu je zdelo, da je njegov želodec odpotoval v Brazilijo.

Drugo jutro pa se je nekaj zgodilo — no, le počakajte!

Dopolodne pride v sobo, kjer je delal čevljar, gospodinja, in si pripravi vse potrebno, da bi zopet napravila — cmoke. Čevljarji pa spada-

jo med tiste ljudi, ki ne delajo samo z rokami, marveč tudi z glavo. Včasih si domislijo kako tako, da bi se drugemu niti sanjala ne. Tako je tudi našemu Štefucu pri tisti priliki nenadoma šnila nova misel v glavo. Bil je tako vesel svojega domisleka, da so se mu usta raztegnila čisto do ušes in da se mu je nos kar posvetil. Hitro pograbi kos starega podplata in ga zreže na drobne kose, potem pa skrivaj opazuje gospodinjo, ki nikoli ni uporabljala žepne rutice, najmanj pa takrat, kadar je imela opraviti s testom.

"Strašno sem žejen, mati, ali bi bili tako dobri, da bi mi prinesli vrč vode?"

"Takoj prinesem, malo potrpi!" — Mico je torej srečno spravil iz sobe. Zdaj je treba pa dobro čas porabiti. Ko bi ga videli Štefuc, kako urno se je obrnil. Kakor bi goripogledal in že je bilo namešano zrezano usnje med zrezanim mesom, ki je stalo tamkaj pripravljeno za cmoke. V istem trenutku je že tudi sedel nazaj na stolu in nadaljeval svoje delo z najbolj nedolžnim obrazom, kakor bi se ne bilo nič zgodilo.

Gospodinja je bila s cmoki kmalu gotova in jih je odnesla v kuhinjo. Cmoki pa so veselo poskakovali v ponvi, kakor bi se norčevali iz Mice, ki ni niti od daleč slutila, da se zbira jo nad njeno glavo črni oblaki.

Ob navadnem času je poklicala Grebenovka svoje ljudi s polja in je postavila na mizo pred nje skledo s cmoki, ki so se še kadili. Greben, ona in hlapec so padli po cmokih kakor bi že štirinajst dni ničesar ne imeli v ustih, čevljar pa se je stiskal v svoj kot in skledo zopet niti pogledal ni. Kmalu so začeli eden za drugim griziti, zvečiti in pokati s čeljustmi kot bi kamenje tolkli. — Hlapec je že dvakrat vzel nekaj iz ust in vrget pod mizo, Grebenovka je delala takšen obraz kakor bi bila kvoder požrla, dekla pa se je davila in kašljala kot bi ji bilo zaletelo. Stari Greben je tolkel s svojimi čekanik kot bi Turke mlel; naenkrat pa zavpije:

"Hudiča vendar, kaj pa si dejala danes v cmoke, kamenje ali drva? — Mislim, da sem si ravnokar zlomil kočnjak!"

"Nič slabega ni notri", se je branila Mica; "si pač naletel na kakšen hrustanec".

"Jaz sem dobil že štiri takšne hrustance", se je oglašil Peter; "ti hrustanci pa imajo ravno tak okus kakor usnje. . . Mislim, da bomo to stvar težko prebavili".

"Ti, ti imaš takšen okus kot usnje!" se je razburila Mica. "Kako pa je to, Peter, saj si drugače vedno rad imel špehove kožice?"

"Veste, Grebenovka, če so to špehove kožice, potem imajo Vaše svinje roženo kožo".

"Joj, joj, u-u-u-ah, — jaz imam čisto pravo čevljarško smolo v ustih", je zastokal hlapec.

"Pod nosom imaš čevljarško smolo, pa ne v ustih, ti cigan ušvi, ti. . ." je vskipela kmetica in je hotela fantičku eno gorko pripeljati o-

koli ušes; zdaj je pa tudi njej zaškrtnilo pod zobmi, da se je kar stresla. Zato je nekoliko bolj mirno dejala:

"Saj marama res ni špeh zadosti ocvrt".

"Špeh je že zadosti ocvrt", se je norčeval hlapec, bikovo usnje pa potrebuje na vsak način več časa".

"Kaj pa ti je danes, da naprej in naprej brbraš o nekakšnem usnju?" se je razburila kmetica.

"Jaz mislim, da se iz usnja delajo čevlji, ne pa cmoki", odvrne hlapec.

"Rada bi vedela, kako neki naj bi bilo prišlo usnje v cmoke", se je jezila kmetica: "špehove kožice so se premalo skuhale, to je!"

"Tukaj imate špehove kožice", odvrne hlapec in potegne širok kos usnja izpod zob; "s tem si daste lahko potempljati praznične čevlje!"

"Hudiča vendar", se je še huje razjaril Greben, "zdej sem dobil tudi jaz smolo v ustih!"

"Kar požrite jo! Človek nikoli ne ve, od česa se prazaprav debeli", se je muzal hlapec.

Greben je pljuval in se odkašljeval, ko naenkrat zavaveč dekla:

"Jaz sem dobila cel jermen notri". — pluj! pluj! brrrr!

"Jaz pa popolnoma nove podplate", je dodal Peter.

Mica je postala rdeča kot puran: "Za božjo voljo, kako pa naj bi prišli podplati notri?"

"Saj imamo čevljarja pri hiši", je odvrnil hlapec.

"Od mojega usnja se ni zgubil niti najmanjši košček", se je oglašil Štefuc in se držal tako resno kakor pri spovedi.

(Dalje prihodnjič.)

ZABAVA

Se ne da ugnati. — Berač: "Prosim za kakšno malenkost".

— "Ne dam nič več. Vi ste danes že četrti berač".

Berač: "Ne smete se dati takoj oplašiti, saj veste, da je dandanes povsod konkurenca!"

Moderna služkinja. — "Dobro", je rekla gospa, "ali se razumete tudi kaj na perilo?"

"Žalibog, ne", je odvrnila nova "donna", "lahko Vam pa priporočim Jakobsovo pralnico. Jaz sem zelo zadovoljna z njo".

Angleški humor. — Trgovskemu podjetniku je vzela smrt enega najboljših prijateljev med tem, ko je bil na popotovanju. Ko se povrne domov, obišče vdovo rajnega prijatelja, da bi ji izrazil svoje sožalje ter pravi: "John in jaz sva bila vedno najboljša prijatelja. Rad bi imel kakšen spomin od njega". Vdova odpre svoje lepše oči, ki so bile še polne solz in tiho zašepeče: "Kaj pa, ko bi mene vzel?"

Samo splošno. — Sodnik: "Ali Vam ni rekel zatoženec: bik?"

Tožitelj: "Ne — ampak samo splošno. . . govodo".

PODPIRAJTE MOŽA, KI VAS PODPIRA.

FRANK SUHADOLNIK

Veliko stori za "Ave Maria" in "Edinost," zato ker je navdušen za katoliški tisk.

On je zastopnik za ta dva lista.

Rojaki, ali ne mislite, da tak moč zasluži, da kupujete pri njem on ima VELIKO ZALOGO OBUVAL.

Ljubeznjiva in točna postrežba

6107 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspešnejše na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brke in brado; kurja očesa in bradavice v 3 dneh popolnoma odstrani; revmatizem v 6 dneh popolnoma ozdravi. Bruslontinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naradni. Rane, opekline, potne noge in za druge bolezni imam jako uspešna zdravila; pišite po cenike, pošljem Vam jih zastonj.

KRASEN KOLEDAR in žepno knjižico pošljem vsakomur zastonj, pošljite mi le 5¢ za poštino. V potrebi velja te knjižica vsakemu več kot \$10.00. —

JAKOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave., N. E.

Cleveland, O.

izgubljen

Pripravite se za neodvisnost

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kasper State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe priložnosti in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanaest milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med deveto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

Varna banka, kamor nalagate svoj denar.

AMERISKA SLOVENKA

Urejuje Miss Marica.

Joliet, Ill. — Cenjena Miss Marica: — Pošiljam Vam nekoliko vrtic za Ameriško Slovenko. Bojim se, da bo v mojem dopisu več napak kakor besed, zato Vas prosim, da bi mi ga malo spremenili in opili; če Vam ne bo ugajal, pa kar v koš z njim.

Pred par meseci je prišlo v našo naselbino iz starega kraja pet deklet. Ena izmed njih se je že poročila, dve sta zdaj na oklicih, drugi dve pa se bosta, kakor govore, tudi kmalu poročili.

Naši slovenski fantje komaj čakajo, da pride kako dekle iz starega kraja, dočim imamo veliko ameriških deklet, ki morda v lepoti nič ne zaostajajo za onimi, pa vendar se vsak prej devetnajstkrat premisli, predno vzame katero za ženo. Tako imamo vsak dan več starih devic, kar nikakor ni v čast ne nam, ne njim samim.

Da ne bo kdo mislil, da samo na svoj mlin vodo napeljujem, moram povedati, da sem že 10 let poročena.

Naši fantje ne marajo torej posebno ameriških deklet. Tisti, ki ravno pridejo iz starega kraja, pa tudi le prehitro spoznajo, pri čem so.

Meni se zdi, da je vsemu temu krivo to, ker se slovenski starši po Ameriki premalo brigajo za to, da bi svoje hčere primerno odgojili.

Le pogledjte mladenke, ki pridejo iz starega kraja. — Prijeti znajo za vsako delo, znajo kuhati, lepo pospravljati, če je treba kaj zašiti, tudi niso v zadregi in sploh se razumejo na vse. Na drugi strani pa tudi niso tako trapaste, da bi se hotele takoj razporočiti, če jim mož ne reče bogpomagal, kadar se jim kihne.

Kašne pa so naše ameriške deklice? Najboljše bi bilo, da ne bi sploh ničesar povedala o njih. Vsem fantom, ki se mislijo s kakšno ta-

ko poročiti, svetujem, naj se gredo prej eno leto učiti kuhati in eno leto šivati, drugače pozneje ne bodo shajali. Njihove žene ne bodo znale drugega kakor pavdrati se, plesati, gledati po izložbah ter študirati, kakšno obleko, kakšen klobuk in kakšno lepoticje bi si omislile. Če se bo pa možu na hlačah knof utrgal, ga bo moral sam nazaj pritišiti ali pa hlače z vrvice privezati, da jih ne bo izgubil.

In kdo je tega kriv? Starši sami, nihče drug. Namesto da bi mati prišla svojo punico za roko in ji rekla: Na, tukaj se uči kuhati! — pojdi, pa mi to operi! — zlikaj brat srajco in ovratnike!, pa pravi: Eh, najrajši vidim, če me pustiš pri miru, saj sama prej opraviš, kakor če bi tebi dopovedovala! — Pa ne samo doma naj bi starši navedli svoje hčere k delu, marveč naj bi jih tudi v take šole pošiljali, kjer bi se vsega potrebnega naučile. Razen tega pa naj bi jih tudi tako vzgajali, da ne bi bile trmaste, jezovite in prepirljive, temveč olikane, dostojne in ljubeznive. To bi bila res primerna vzgoja za naše mladenke in predpogoj srečnega zakonskega življenja.

Naj zadostuje za danes! Prihodnjič pa bom povedala nekaj drugega.

Mrs. Ivanka S.

Draga Mrs. S.: — Vaš dopis mi zelo ugaja, ker je kakor nalašč za predpustni čas.

Morda hočete tudi mene malo podražiti; če je tako, potem bova še privatno obračunale.

Na splošno se strinjam z Vami, vendar pa mislim, da ste ameriška dekleta preveč črno opisali. Res se dobijo starši, ki so toliko zanikarni ali pa nevedni, da se ne brigajo za primerno odgojo svojih hčera, toda takih je vedno manj. Več naših mladenk zna ne samo kuhati, šivati,

likati in prati, temveč razen tega še pisati na stroj, igrati na piano i. t. d.

Le kmalu se zopet oglasite! Z največjo radovednostjo pričakujemo Vašega pisma. — Prisrčen pozdrav! Miss Marica.

KUHINJA.

16. Riževa juha v makaroni in graham. Popari 10 dkg nalomljenih makaronov in jih kuhaj v slanem kropu 20 minut. Nato jih stresi na rešeto in polij z mrzlo vodo. Posebej pa kuhaj ¼ litra izluščenega graha v 2 litrih vode. Ko je grah skoro kuhan, mu pridaj ¼ litra riža in vse skupaj kuhaj ¼ ure. Nato pridaj grahu in rižu odcejene makarone, soli in prežganja, ki si ga pripravila iz par žlic masti in polne žlice moke in razredčila s ½ litrom mrzle vode. Ko vse še par minut vre, pridaj žlico kisa in postavi jed kot juho na mizo. Šestim osebam.

17. Riževa juha z graham in rezanci. Se ravno tako pripravi, samo namesto makaronov skuhaš širokih rezancev.

18. Grah s krompirjem. Kuhaj ½ litra izluščenega graha in tri srednje debele, na male kocke zrezane krompirje v 2 litrih vode; osoli ter kuhaj do mehkega. Napravi iz 5 dkg masti in 5 dkg moke rumeno prežganje, v to prideni malo drobno zrezane čebule in zelenega peteršilja, razredči z zajemalko vode ter prideni krompirju in grahu; ko vse skupaj še nekaj minut vre, pridaj nekaj kisa po okusu. Ako hočeš, tudi malo žličico maggi (izgov. madži). Za štiri do šest oseb.

19. Juha ovsenih kosmičev s karfižom. V 1 liter vrele juhe stresi štiri polne žlice kosmičev in jih kuhaj ¼ ure; posebej pa kuhaj eno prav malo, na cvetke narezano karfižolo in ko je kuhana, jo stresi z vodo vred h kosmičem v juho.

20. Jošprenček v goveji juhi. — Zakuhaj v 1 litru vode ¼ kg drobnega ješprenčka; ko je vrel ¼ ure, odlij vodo ter zalij z juho (od svinjskega, koštrunovega ali govejega mesa, 2 litra). Prideni ječmenčku, ako imaš, zelodec ali vrat od kureline in nekoliko drobno zrezanega zelenega peteršilja, strok česna in ščip popra, osoli in kuhaj počasi 2 uri. Za šest oseb.

Učinkov izkušenj človek ne vpoštevaj, dokler isti njega samega ne vščenejo v preizkušnjah.

FOR OUR YOUNG FOLKS.

TALE OF AN APOSTATE.

I. It was a singularly sad case, this total wreck of a faith once so ardent and devoted. Clever, gifted even in childhood beyond ordinary childish intelligence, Mary Kral imbibed from infancy the injudicious praise of admiring friends; naturally vain, this indiscreet encouragement fostered within her all the seeds of that absurd pride which was one day to grow into miserable unbelief. When a casual acquaintance with one of the refined Protestant families of the town ripened into warm friendship, because of Mary's own attractive manners and intellectual attainments, the scholarly heir of that family thought it not unbecoming to inform this mind so trained in Catholic principles, but so deficient in Catholic fortitude. It was an interesting task for him. She was so original, so impassioned, and he was so skilful, so accomplished, so practiced, in all the arts of winning.

A scoffing infidel at heart, he triumphed in the wreck of every religion. With that grace of refinement and thorough culture which he made him a favored guest in the most select circles, he put into Mary's hands the infidel works with which his own mind had been corrupted, defying her to read them; she in her vanity accepted the challenge. He went further. He gave her his own interpretation of their contents. His end was accomplished; a few more masterly strokes and the whole edifice of her belief was down, and she miserable enough amid its ruins.

The first intimation of her sad state came to her father on a Sunday morning. The bells were ringing for the High Mass, and Mary sat quietly reading.

Father and daughter were accustomed to attend this service together, and now with an admonition about the lateness of the hour, Mr. Kral hastened to get his hat. When he returned, Mary was in the same position. She looked up quietly at his startled, and somewhat angry exclamation, answering in a low, but very firm voice:

"I am not going with you to-day, father, nor ever again. I have left the Catholic Church."

Had the sturdy, ruddy old man heard right—was he not in some horrible nightmare? — had not the sunlight streaming into the room become suddenly obscured and the bright day grown pitch dark? Even his voice had undergone a change, for he did not recognize it himself, when at length he recovered it sufficiently to ask:

"What do you mean?"

Her face became painfully scarlet, but she answered steadily enough:

"I mean what I have said; I am no longer a Catholic. I gave up my class in Sunday school last week, and I intend never to enter a Catholic Church

again". She was desperate; determined to have the worst over at once, and rising, she stood looking the personification of wilful firmness.

Her father also had become desperate; the full force of her dreadful words acted upon him now. His staunch, loyal heart that could not brook an impulse of disbelief in any of the tenets of his grand old Faith, was wrong with anguish and horror, and his soul was in arms against this child, the first of his family, who had ever brought a stain upon it. He said as calmly as his rising passion would allow him to speak:

"If you are no longer a Catholic, Mary, you are no longer a child of mine. If you have left the Catholic Church, then also you must leave this house".

"Be it so" she replied.

Poor old man! the blow was a cruel one. He could have borne better any other sorrow. The death of his idolized wife and son, and that of Mary herself could not have wrung his heart as this wretched apostasy was doing. He could not attend the High Mass that day; instead, he sought his wife, and poured out to her all the emotions of his stricken soul. The confiding Irish mother would not credit him; there must be some mistake, and without waiting for the whole of his story she sought her daughter. It was only to receive a bitter proof of her husband's words. Mary repeated what she had said to her father in the very face of her mother's tears and entreaties. Mrs. Kral inquired the cause of the change.

"It has been growing within me a long time", was the reply.

"What does your confessor say to it?" the mother asked again. The girl laughed bitterly; when, to avoid the remarks that her neglect of the duty would entail, she had gone to confession, shame and fear had imposed silence on her dark and dangerous thoughts. She did not now reveal that fact, however, but muttered something about her confessor not having understood her case, and not having been able to help her if he had understood it. Mrs. Kral saw the uselessness of further argument, or entreaty; prayer alone could avail; and with a heavy heart she rejoined her husband.

"We must have patience, Tim, dear", she said through her streaming tears, "and we must not be harsh—please God, it's only a trial He's giving us, for we were too happy. After a little, He'll remove it with his own hand. Don't let her leave the house, yet, Tim, and see Father McGovern, and ask him to speak to her".

Mr. Kral consented, and Mary, who had begun already her preparations for reparture, was bidden to stay.

"I prefer to go", she replied.

(To be continued.)

PRIMEREN OKRASEK VSAKE KRŠČANSKE HIŠE

SO KIPI PRESV. SRCA JEZUSOVEGA, MATERE-BOŽJE, SV. ANTONA, SV. JOŽEFA, I. T. D., KI JIH IMA V ZALOGI KNJIGARNA O. O. FRANČISKANOV V CHICAGO, ILL.

Štev. 1.

Štev. 2.

Štev. 3.

Štev. 4.

Štev. 5.

Štev. 6.

Rožni venci z zlatim križcem stanejo po \$1.00.

Rožni venci na zlati verižici stanejo \$1.50.

Velikost slik in cene: Kip 12 inčev visok stane: \$2.50. — 16—17 inčev \$4.00. — 21 inčev \$5.00. — 24 inčev \$6.50. Ko naročate te kipe, ne pozabite navesti štev. kipa in pa velikost ki jo želite.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS

1849 West 22nd Street

CHICAGO, ILL.

DELO IN DENAR.

Spisal dr. Fr. Detela.
(Dalje.)

"Dober dan, oče! Vojaščino sem doslužil", je pozdravil očeta, ki je sedel pred hišo in čakal večerje.

"Ali si prinesel kaj denarja?" je odzdravil oče.

"Nič", je dejal sin. Temna senca mu je preletela zagorelo lice in čelo se mu je gubancilo.

"To sem si precej mislil", je pokimal Kocjan "Lojza je bila pa prinesla nekaj, Lojza, pred dvema letoma. Veliko ni bilo, nekaj pa le, in ti si bil tudi dve leti pri vojakih".

"Vi ga gospodarite že trideset let", se je nasmejal Janez skoz zobe. "Kje pa so mati?"

"O, ta se že zdavnaj pri Bogu veseli", je dejal oče in se čudil, da sin ne ve, česar mu ni nihče pisal. Sin je prebledel, ker ga je stresel mrzavost vsem telesu. Potegnil si je z roko črez oči in se obrnil nejevoljen.

"Franca je pa na njivi", se je obrnil oče za njim; "menda žanje ajdo".

"In nič mi niso pisali, nič mi niso pisali!" je sklepal Janez roke in jih pritiskal na čelo in usta, ko je hitel na njivo k sestri. Pristrčno sta se objela brat in sestra in zardela od sladkega ponosa je ogledovala Franca brhkega brata, ki ji je očital, zakaj da mu ni nič pisala o materini bolezni in smrti.

"Kaj naj bi ti pa bila pisala!" je dejala ona, "saj nisi mogel nič pomagati. Ti nisi mogel k nam, mi ne k tebi in tudi mati ni hotela, da bi se ti prestrašil in žaloval. Žalostne novice se vedno prehitro izvedo; ampak zgodi se, kar je božja volja!" Pripovedovala mu je, kako je umrla mati, kako si je želela videti še svoje otroke, kako se je prikazala na smrtni postelji Lojza, ki je ni videl drug nihče.

"Iz Amerike in nobenega domov?" je vprašal Janez.

"Nobenega", je dejala sestra tiho. Brat pa si je grizel ustnico in gledal mračno po zapuščenem polju

in raztrgani strehi in menil, da bi bilo zanj tudi najboljšje, da odide za bratom. Sestra ga je začela pogovarjati, da se mu bo prepisala hiša in da mu je izbral oče že nevesto, Kosovo Meto, ki ga vzame rada, in kako bi si potem opomogel dom.

"Kakšna pa je zdaj Meta?" je vprašal fant malomarno.

"Brhka in pridna", je dejala sestra in začela z vso svojo zgovornostjo hvaliti tovarišico.

Janez je premišljeval sem in tja. Amerika ga ni vlekla in silno rad bi ostal doma, ko se mu je v tujini tako tožilo po domačih krajih; toda ostati ni maral kot slapec brez plače, ki bi samo delal in gledal, kako brezuspešen je ves trud.

"Dobro, Franca", je sklenil. "dom naj se prepiše in jaz vzamem Meto, če je količkaj komu podobna".

Zvečer sta že šla brat in sestra v vas h Kosovim, kjer so ju sprejeli prijazno in pristrčno. Janez, ki je govoril tako, kakor da bi bilo že vse določeno in gotovo; Meta pa ga je pogledovala od strani, plaho in zardela, kadar sta se srečala z očmi, ker jo je bilo sram v zavesti, da je zasnovala in splela pravzaprav mati to zvezo, da je pač on njen izvoljenec, ona pa ne izvoljenka, ki bi si jo bil izbral on za nevesto. Tako ponižana in osramočena se je zdelala sama sebi, da si je komaj upala govoriti. Čim bolj pa se je silila, da bi se vedla mirno in ravnodušno, tem bolj je bila videti izbegana, tako da se je jezila sama nase, še bolj pa mati nanjo.

Ta ji je tudi očitala, ko je odšel Janez s sestro, čudno vedenje proti ženinu.

"Oh, saj ni še moj ženin", je stekala hči.

"Kaj pa drugega! In ti, norica, ga nisi niti vredna".

"Saj ne mara zame, oh!"

"Čemu pa je prišel! Ali se nismo zgovorili do konca? Toda to ti povem: Če boš ti nagajala, te bom pustila jaz pri miru in kar pri hiši mi ostani kot dekla svojih bratov!"

Dasi nekoliko potolažena in hvaležna skrbni materi, je Meta vendar še nekaj časa ihtela; zakaj zdelo se ji je nespodobno kazati očitno zadovoljnost. Sedla je s svojim delom k oknu in pogledovala proti Kocjanovim in premišljevala, kdaj

da pride zopet Janez in če jo bo v nedeljo že spremljal iz cerkve proti domu.

Prišel je zopet drugega dne in ona mu je tekla naproti žareča od radosti. On pa je pozdravil tako kratko in govoril tako pametno, da jo je užalilo v srce, da je povesila oči in umolknila, kakor zapre cvetica čašico pod puhom mrzle sape. Oh, da bi bil vsaj nekoliko bolj lahkomiseln in vesel ta Janez!

V Janezovem srcu pa ni bilo prostora za veselje, ker je bilo polno nejevolje in skrbi. Kaj mu je pomagalo, če se je zdelo Kosovim in sestri vse dogovorjeno in določeno, če je pa oče molčal in dremal in hodil kakor v sanjah iz dvorišča v hišo, iz hiše na prag gledat mačka, ki se je umival na klopi, in psa, ki se je zlecal in zeval na solncu, zaspal kakor gospodar! Nepotrpežljiv je izpraševal Janez Franco, kaj da to pomeni, in oba sta prišla nad očeta. Ta pa je pogledal mirno in vdano zdaj sina, zdaj hčer, pokimal in menil, da ni mislil tako resno, kar je govoril, besede so pač besede in nobena ni konj.

"Čemu sva pa šla midva potem h Kosovim!" se je razjezil Janez in gledal sestro izpod čela. Ta se je spustila v jok in očitala očetu, kaj da je govoril in obetal njej in Kosovki in Meti in da vendar ne more umekniti besede. Oče je pa zmignil z rameni, pokimal in se obrnil. Sinu je vrela kri v srcu.

"Še mene boste pognali v Ameriko", je vpil za njim.

Hči je jokala doma, sin pa je begal po polju, se ogibal ljudi in se prepuščal onemogli jezi.

Kakor jesenske sence po pogorju, ki se zdaj zasveti v pisanem lesku, zdaj zatemni pod oblakom, so mu hiteli skoz dušo dogodki mladih let, spomin za spominom; kako sta za-

pustila z jezo v srcih oba brata očeta dom, kako se je poslavljala in jokala ljubljena sestra Lojza. O bratih ni nobenega glasu. Lojze ni od nikoder; Bog ve, kje žive med tujimi ljudmi, če so še živi. In mati, mati! Ni je videl več, odkar ga je prekrizala, ko je odhajal v vojake, in tožila z ihtčim glasom, da se vidita zadnjikrat. In poleg vseh teh brikomilih spominov mu je stal v duši oče in kimal in dremal. Janez je zaškrilpal z zobmi in stiskal pest, ker so se mu porajale v srcu iz srda in jeze grozne misli. Videl je domačijo zapuščeno in zanemarjeno in vedel, da bi je ves njegov trud ne rešil poloma ob takem gospodarstvu. On, sedaj mlad in krepak, bi se doma postaral in oslabil, in ravno, kadar bi ne mogel več delati in kadar bi najbolj potreboval zavetišča, bi ga izgubil. Oče, ki ni skrbel za druge otroke, se tudi za njegovo bodočnost ne bo brigal. Poskrbeti mora tedaj on sam zase. Toda kako? Čakati doma, da postane dom njegov, bi bilo nespametno; zakaj oče bo gospodaril, dokler ne bo dogospodaril. In gledati, kako gine, kako pojema, kako umira rodna hiša, to bi bila bridkost, ki bi je on ne prenesel. To more prenašati samo srce sestre France, ki je imela oči uprte v večnost in trdni veri, da skrbi zanjo močnejši in skrbnejši in boljši oče od onega, ki dremlje pri peči. Po Janezovem srcu pa je plala vroča kri, ki je zahtevala tudi pozemeljske sreče, ki je pričakovala za delo in trud že tukaj plačila. Da ne more ostati doma v takih razmerah, to je bilo Janezu jasno, naj ga je tudi opominjal spomin, kako je hrepenel pri vojakihi po domu, ka-

ko je srečnega štel ubornega kmeta, ki obdeluje svojo zemljo. Oh, kako bi jo on ljubil in negoval in oskrboval, da bi mu hvaležna vračala s stoternim sadom ljubezen in skrb! Oh, prazne sanje! Kakšna je bila njegova vrnitev, kako so ga sprejeli doma! Sram ga je bilo tega spomina in jeza ga je lomila, kadar se ga je domislil.

(Dalje prihodnjic.)

MI IMAMO SAME PRIJATELJE.

Benj. Franklin je rekel: "Z obljubami si boste pridobili prijateljev, toda, če obljub ne boste izpolnili, se bodo spremenili v sovražnike". Trinerjevo grenko vino ima same prijatelje, ker se vse uresničuje, kar Vam o njem obljubujemo. Odjemalci iz vseh delov Združenih držav in Kanade potrjujejo to vsak dan. Mr. Salvadore D'Amico nam je pisal dne 22. dec. iz Detroit, Mich.: "Trinerjevo grenko vino je učinkovalo resnično in hitro". Mrs. Conception Rivera nam je pisala iz El Paso, Tex., dne 29. dec., da jo je Trinerjevo grenko vino oprostilo bolečin, ki jih je trpela celih 30 let. V resnici, ni ga boljšega sredstva proti slabi prebavi, zaprtju, nervoznosti, glavobolu in drugim slabostim, ki jih zakrivijo nerednosti v želodcu. Vaš družist oz. zdravnik Vam bo tudi povedal, kako važen je Triners Cough Sedative, če ste prehlajeni in kašljate. Ravno sedaj se človek prav lahko prehladi, toda Trinerjevo zdravilo bo preprečilo vsako nevarnost. — Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkрасnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němceček
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC
6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

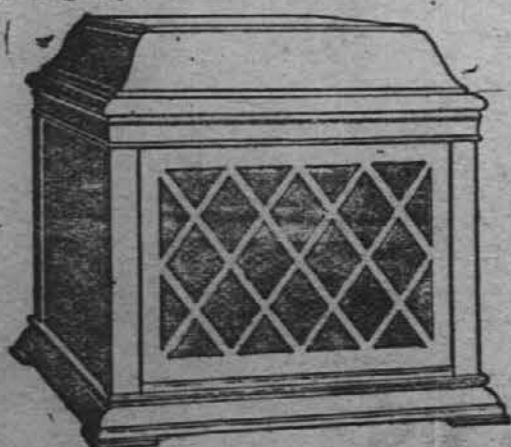
RESNICA JE KAR TRDIMO.

V zalogi imamo najfinejše Edisonove gramofone.

Prodajamo raznovrstno zlatnino. Kar prodamo za zlato, ostane zlato.

Popravljamo vsakovrstne žepne in stenske ure.

Prodajamo tudi raznovrstna očala. Če ne vidite dobro ali če Vas radi utruje nos živcev boli glava, pridite k nam in mi Vam bomo dali očala ki Vam bojo pomagala.

PETER A. MILLER,

Expert Optician—Full Line of Jewelry—Watch Repairing.
Satisfaction Guaranteed.

2128 W. 22nd Str. — Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 5838.

"AKO STE BOLNI."

Ako trpite na trganju po ramah, križu in nogah, če Vas trga po vratu ali po glavi, pa naj si bo že od prehlajenja, ali drugače, ter če Vas zdravniki ne morejo ozdraviti te bolezni, tedaj pridite k meni.

JAZ SEM IZNAŠEL

zdravilo ki vam bo pomagalo če tudi zdravniki niso bili v stanu Vam pomagati.

MOJE ZDRAVILLO

se je izkazalo uspešno in zanesljivo!

Poskusite in prepričajte se!

POKLICITE NAS!

Kadar potrebujete Avtomobile za poroke, krstinje, kakor tudi pogrebne sprevede.

V enakih slučajih se uljudno priporočam vsem Slovencem.

ANDREW GLAVACH
1828 West 22nd Street
Chicago, Ill.

"Kadar pokličete na telefon, rabilite vedno števil. Canal 5889."

